

KÕIGI MAADE TOOLISED, ÜHINEGEM!

N° 2-3. NOORED ❖ 1920. KOMMUNAARID.

WENEMAA KOMMUNISTLIKU PARTEI KESKKOMITEE EESTI OSAKONNA
NOORTE KUUKIRI.

Kolm aastat on wanaks saand riik, mida töörahwas wõib nimetada oma esimeseks wabariigiks kogu maailmas. Kõrgel lehwiw ta punane lipp — töörahwa wõitlussümbol — ja saadab särawaid wabaduskiiri orjusilma, kutsudes kogu ilma kurnatud töörahwast otsustawale wõitlusele oma kurnajatega.

Kolm aastat tagasi wõttis Wenemaa töörahwas need wõitlushüüded rõõmul wastu. Ta kogus end hulgina punase lipu alla ja sammus tihedais ridus julgelt werisse, kuid wäga meelitawasse lahingu: tal ei olnud pääle wangikeldrite ja orjusahelate midagi kaotada, kuid wõita wabadus ja uus — parem ilm!

Lahingu kestel kandis töörahwas wõrratu suuri ohwreid, wiletsust ja häda; langesid hulgad meie paremad seltsimehed ja seltsilised, paljude isad, wennad ja õed ei tulnud lahingust tagasi: nad ohwerdasid oma elu wõitlusareenil töörahwa wabadusele. Paljud wabaduswõitlejad on kaotand wõitluses terwise; paljuil tuli kanda kohutawaid raskusi: külma, nälga, kurnawaid tõbesid jne. See ei tulnud meile ootamata. Teadsime, et wõitlus nõuab suuri ohwreid, kuid me ei kokkund selle ees, sest teadsime ka seda, et wabaduse saawutame ainult werises wõitluses.

Me wõitlustorm purustas kapitaali taewa, lahutas orjusöö õudsed ja lämmastawad pilwed, — ning löi helkma wabadussära täies ulatuses, kui päike pärast tormist õöd. Me pole enam endised tööloomad, kes töötawad härrasmeeste kasuks, waid oleme wabad töölised, kes loowad uut elukorda, kus kõigil õnn wastu naeratab; kus ei pea olema neid puuduseid ja hädasid, mis kapitalistlikus ilmkorras, ja mis werised sõjad meilegi pändasid, mille üle praegu sagedasti kuuleme kaebeid. Meie omandus on põllud, metsad, wabrikud, lossid, koolid; samuti ka kõik looduse rikkused. Meie teenistuses on teadus, tehnika ja iseg loodusejõud, mis wõimaldawad meil uue ühiskonna loomistöö. Need wõidud ja wõimalused on saawutat kolmeaastases wõitluses werisel wäerinnal.

Neljandal aastal astume teisse aegjärku, kus süwendame rewolutsiooniwõite rahulisel tööpõllul, kus pühendame oma kogujõu uue ühiskonna loomistööle. Lugematu hulk suuri ülesandeid, mis meil rahulisel tööpõllul täita, nõuawad meilt samasugust energiat, kui werine wõitluswäli. Ei ole kahtlust, et me nende ülesannetega kõike jõudu kokkuwõttes saame hiilgawalt toime. Ka kolmeaastases wõitluspõõrisel on Wenemaa töörahwas imet teind. Wõimata on üleslugeda kõiki wõite, mis saawutat rahulisel tööpõllul. Ainult see fakt, et piiratuna kogu ilma imperialismi sõjawägedest, on töörahwas loond sarnase walitsusaparaadi, mis wabariigi tüüri kindlasti käes hoidnud, et wabariik ei ole hukkund, waid alatasa kaswand — nii piiride laienduse kui seismise korra kindlustuse suhtes — on tõendus, et töörahwa tegusuude on wõrratu suur, ta wõim wääramatu.

Kolmeaastases werises wõitluses sammus eesrinnas noorsugu. Ei ole ühtki wõitluswälja, kus pole wõidelnud noored seltsimehed ja seltsilised, kus pole wärwind nende hele weri töörahwa maapinda. Samuti on noored wõitluse kestel energiliselt osa wõtnud ka wabariigi loomistööst ja juhatusest. Nad on majanduslikul wäerinnal korraldand töötalguid, asutand koole, kommuune j. t. ühiskondlikke asutusi. Nende ühingud on saatnud walitsusaparaadi juure hulk juhte ja organisaatoreid, kes awaldand wiljakat tegusuudet. Seega on noored auga teenind rewolutsioonikangelaste nimed, nii werises wõitluses, kui ühiskonna loomistöös.

Sama energiliselt, kui noorsugu kaitsend wabariiki, asub ta selle ülesehitusele. Töö kordamineku kindlaks pandiks on suurem, kui poolemiljoniline noorte wägi, kes wõitlusjärgu lõpul — oktoobrikuul, s. a. — oma kolmandal ülemaalisel kongressil üksmeelselt määras kindlaks need sihtjooned ja tegewusplaani, mille järele noored ühes wanemate wendadega asuwad suurele ülesandele — kommunistliku ühiskonna loomistööle. Rewolutsiooniline waimustus, energia ja proletaarne üksmeel, mis ühendab noori, on eelduseks, et nad ka rahulisel tööpõllul saawad etendama silmpalstwamat osa.

Jõudu ja edu uuele loomistööle!

ÜLEWENEMAALINE NOORTE KONGRESS.

Wenemaa töörahwarewolutsioonis on noorsugu etendand ülitähtsat osa. Ta kommunistlik liikumine on omand hiiglakuju. See liikumine on olnud võimsaks laineaks, mis uhtnud määratu laialt Wenemaa pinnalt kodanluskorra ühes saastaga igawikumerre.

See energia ja waimustus, mida noored awal-dand wana ilma hukutamisel, on eelduseks, et nad sama energia ja waimustusega asuwad uue, tööriigi loomistööle.

Kolm aastat tagasi oli töörahwa, samuti ka töörahwa noorte organiseerimine lapsekingis; nad elasid sügawas pimeduses. Energilisele organiseerimistööle asusid nad pärast oktoobrirewolutsiooni ja kolme aasta jooksul on saawutet hiiglawaid resultaate. Nüüd ei ole Nõukogu-Wenemaal ühtki linna ega küla, kus pole noorte ühingut, kus pole noored asund wabariigi kaitsele, oma waimu arendusele ja uue ilmkorra loomistööle.

1.—10. oktoobrini peeti Moskwas III ülewenemaaline noorte kommunistlikkude ühingute kongress, mis oli kordasaadet töö kokkuwõtteks ja edaspidise tööplaani kindlaksmääramiseks. Kongressilt saime ka selge pildi, kuiwõrd on kaswand meie read, määrase hiiglatöö oleme korda saatnud.

Esimesel ülewenemaalisel noorte kongressil, mis peeti 1918 a., oli esitet 18—20,000 noort töolist; teisel, 1919 a. — 100,000 ja kolmandal, 1920 a. — 500,000.

See on piltlikuks näituseks noorte ühingute kaswamisest, see kõneleb selgelt rewolutsioonilisest entusiasmist, mis waldab töörahwa noori, kes asund energiliselt wabariigi kaitsele ja uue ühis-konna loomistööle.

Kongressilt, mis mitte üksi Wenemaa, waid ka rahwuswahelises noorsoolikumises ajaloolise tähtsusega sündmus, wõtsid osa üle 600 saadiku — Wenemaa noorte ühingute poolt ja järgmiste kodanlusmaade noorte kommunistlikkude ühingute esitajad: Prantsuse, Rootsi, Helweetsia, Gruusia ja Tshehi-Slowaki.

Kongress töötas 10 päewa. Need olid waimliku jõudupingutuse töötunnid, kus arutati süsteemiliselt ja üksikasjaliselt noorteliikumisse puutu-waid küsimusi, mis täis huwi ja põnewust.

Asudes tööle kinnitas kongress, kui tähtsa akti, Nõukogu - Wenemaa organiseerit noorte ühingu liitumise Noorte Kommunistliku Internationaaliga ja ühinemise selle programmiga, mis wastu wõeti Berliinis peetud rahwuswahelisel noorte kongressil 21. nowembril 1919 a.

Ühtlasi saatis kongress kogu ilma töörahwa noorsoole piduliku terwituse, milles awaldas neile solidaarsust, lubades kõrgel hoida punast wõitluslippu taetelise wõiduni kapitalistide üle ning töotades toetada nii moraalselt kui materiaalselt kõigi kodanlusmaade töörahwa noorte organisatsioonide.

Aruandeist selgus, määrase hiiglatöö on noored kolme aasta jooksul korda saatnud, asutades koole, haridusmaju, noorte klubisid jne. ning olles eesrinnas töowäerinnal ja werisel frondil. Wõimata on kõigest sellest kuukirja lühikeses artiklis kõnelda. Sellest wõiks kirjuta terve raamat! Ja sarnane hiiglatöö sel ajal, kui meid piirasid raudrõngana waenlased — oma- ja kodanlusmaa walgekaardlased; kui noortel tuli wahetpidamata saata ikka uusi ja uusi lahingupolke wäerinnule; tuli loowa töö juurest lahti kiskuda tuhandad ja kümned

tuhandad noored energilised ja anderikkad töölised, kes ohwerdasid oma elu väärinnul kangelaseliselt töörahwa wabaduse eest.

Kongressi töö ja tegewuse päärasekus langes kahe tähtsa küsimuse — noorsoo sotsiaalse ja füüsilise kaswatuse pääle. Neid küsimusi detaalselt läbi arutades, tegi kongress noorte edaspidise kaswatuse suhtes konkreetse otsuse ning märkis sihtjooned, mille järele need ülesanded peame teostama.

Esiteks paljastas kongress wõtteid, mida tarwitakse kapitalistlikel mail noorsoo kaswatases. Pääosa etendakse muidugi kooles, mille ülesandeks ja sihiks kapitalistele sõnakuulelikkude orjade ja tsiviliseeritud orjawalitsejate kaswatus. Seks on asutet kahetüübilised õpiasutused: „alamad“ — töölilisele, ja „kõrgemad“ — kodanlasile.

Kodanluskorra koolid on asutused, kus kaswatakse ühiskonda, mis wõimaldab käputäiel kapitalistel kogu töörahwast, kes arwuliselt neist mitmekordselt tugewam, hoida oma wõimuwalit-suse all.

Kongress kritiseeris asjatundlikult ka praegust Nõukogu-Wenemaa n.n. „töökooli“, mil küll töökooli silt ülewal, kuid tööpoollest sel töökooliga, kui niisugusega, mingit ühist ei ole. Neis on endiselt jäänd töötama endised kontrewolutsioonilised ehk paremal juhtumusel passiwsed õpetajad; neis õpiwad endiselt kodanlaste wõsukesed, kel pole aimu tööst ega anta neile seda aimu ka „töökoolles“, sest puuduwad praktilised õpitöökojad ja laboratooriumid, kus õpilased wõiksid õppida tundma tööd tegelikult, millela töömõiste jääb üpris wõõraks. Poliitilisest kaswatusest, millela ei saa tööline täieõiguslikuks ega arusaajaks ühiskonna liikmeks, pole neis kooles juttugi, sest õpetajate personaal, nagu öeldud, on kontrewolutsiooniline, ehk vähemalt on ta ise ses suhtes lapsekingis.

Sotsialistlikus ühiskonnas, töörahwa riigis, pole tarwis walitsejaid, ega priileiwasõdikuid. Töörahwariigis on tarwis ainult töölisi, kes kasutawad oma teaduse ja jõu ühiskonna loomistõös produktiivselt. Arusaadaw, et sarnaseid töölisi wõib kaswatada ainult töökoolis, sõna tšisises mõttes. Töökool peab andma teadwuslikke töölisi, geniaalseid ühiskonna organisaatoreid: teadusmehi, õpetlasi, tehnikuid, insenääre, kommissaare, rahwaõpetajaid, kunstnikke, kirjanikke ja teisi töölisi, kes arenend niihästi waimlikult kui ka professionaalselt, kes suudawad üles ehitada sotsialistlikku ühiskonda, teostada kommunismi ideed, ja kes suudawad täita ülesanded, mis nõuab neilt uus ühiskond ja tulewik, mis peab õnnelik olema.

Najades kõigile ülewalpool mainit wäiteile, konstateerib kongress tšiasja, et sarnaseid töökoole wõib luua ainult wabrikute, tehaste, asutuste, põllutöökommunaunade ja teiste tööstusharude juure, neid rajades kõige laialisemale teaduslikule alusele. Mainitud ülesande tunnistas kongress esimese järgu

ülesandeks ja töötas asuda ta teostamisele wiiwitamata, seks energilisi samme astudes, töötades kontaktis riiklikkude asutuste ja organisatsiooniga. Sama konkreetse otsuse tegi kongress füüsilise, ehk kehalise kaswatuse suhtes.

„Terwes kehas — terve waim“, see olgu töörahwa noorte kehalise kaswatuse loosungiks.

Seepärast olgu kõigi noorte ühingute ülesandeks paralellis waimliku arenemisega hoolitseda ka kehalise arenemise eest. Seks tuleb meil noor wabariik üle külwata noorte spordi-ühingutega, tõmmates neisse töörahwa noorsugu, et kaswatada neist terveid, tugewaid, kehaliselt wäljaarenend ja wastupidawaid ühiskonnaliikmeid.

Iseäralist tähelepanu tuleb pöördä noorte tütarlaste kehalise ja waimliku arenemise pääle, et neid päästa nõrkusest, mis omäne naisterahwale ja mis tunnusmärgiks, et naisterahwas aastasadado jooksul keeldunud osawõtust ühiskonna loomistõös, kuna ta kehaliselt ja waimlikult wälja arenedes wõib töötada sama produktiivselt kui meesterahwas.

Silmas pidades, et klassisõja lõpetamise järele asub töörahwa wabariik miilitswäe süsteemile, mis garanteerib meile julgeoleku, olles rahuliku töö juures ka walmis endakaitseks piirawate kapitalistlikkude riikide kallaletungimise wastu, tunnistab kongress ülitähtsaks üleüldise sõjawäeõppuse.

„Kahe aasta jooksul, 1920—1921 a. peawad kõik wabariigi kodanikud, 17—55 aastani omandama sõjakunsti oskuse“, see loosung on miilitswäe asutamise põhipandiks.

Miilitswäe süsteemile asudes wõidame kõigile töölilisele wõimaluse olla rahuliku töö juures, pääseme wastikust kasarmuelust ja wabastame riigi alalise sõjawäe ülespidamise kuludest. Enesestki mõista, et miilitswäe tugewamaks kihiks saab olema eluwärske noorsugu, kes kurnamata kapitalistlikust ja ka klassisõjast. Seepärast peame esijoones rõhku panema noorte, nii poiss- kui tütarlaste, ettewalmistusele sõjakunstis ja miilitswäe teenistuses. Sõjakunsti õpetamises tuleb terawalt silmas pidada noorte kehalist ja waimlikku arenemist, mis peab olema õpetuse tärminiks.

Palju elawust ja huwi tekitas ka organiseerimisküsimus, mis awatles kongressi saadikud massilisele waidlusile, elawaile läbirääkimisile.

Kogu noorte organisatsioonide kestel, samuti ka eelmisel kongressel oli organiseerimisküsimus koondet tähe alla: kuidas suurendada noorte wäge. III kongressi päätähelepanu oli juhitud küsimuse pääle: kuidas kõwendada noortewäe ridu. Kolmeaastane organiseerimistöö wõitlustäht on annud hiilgawaid tagajärgi: W. K. N.-Ühing on kontsentreerind oma lipu alla pool miljoni noort töölisi. Seega on saawutet me ridade suurenduse suhtes hiiglawõit. Nüüd tuleb asuda selle poolemiljonilise wäe sisemisele organiseerimisele, ta distsiplineerimisele.

Tekivad ägedad kuid asjalikud vaidlused. **Teonitakse, et peame süwendama poliitilis-hariduslikku tööd, luues wastawad ringikesed ühingute juure. Kõneldakse wõitlusest n.n. „bürokratismi“ vastu, mis nähtawale tulnd mõneis organisatsioonēs, kuhu pugend mittesoowitawad ollused. Iseärans kaebawad Ukraina, ja üleüldse nende maakondade esitajad, mis alles hiljuti wabanend walgekaardlaste ikke alt, bürokratismi üle, milles süüdistawad wäikekodanlikke haritlasi, kes ainult soojate kohtade otsimise suhtes tulnd meie ühinguisse, Üheltpoolt protesteeritakse kategooriliselt igasuguste haritlaste wastuwõtmise vastu noorte ühinguise ja nõutakse sinna sissepugenute wäljaheitmist. Teiseltpoolt waieldakse neile wäiteile vastu, toonitades, et peame kasutama intelligente noorteliikumises, kui enam arenend noortekihti, kui tehnilist aparati.**

Najades ülewalpool toodud wäiteile ja kolmeaastase praktikale, tunnistas kongress tarwiliseks energilise wõitluse noorte bürokratismi vastu, mis nähtund mõneis noorte ühinguise ja mis awaldub wäärnähtusis, nagu: „ülemate“ ja „alamate“ tekimine noorte ühinguise, mitteseltsimeheline läbikäimine, hooletu ja ükskõikne kohustuste täitmine jne. Seks tuleb noorte ühinguise maksma panna raudne distsipliin. Awalikud kontrrewolutsioonilised intelligendid ühinguise wälja heita ja kontrolleerida „kahtlaste“ intelligendite tegewust.

Aktiivsete jõudude kaswatuseks peab noorte ühinguise liikmeid jõuliselt ette walmistama wastutawale kohtile, pannes neid aktiivsele tööle, alates koige mustemast ehk wäiksemast korraldusest ja lopetades organisaatori, ehk kommissaari wastutawa kohaga. Ainult praktilise tööga wõib omada noorteline lühikese aja jooksul need teadmised, mis tal iseseiswaks tööks tingimata tarwilised. Seejärele wabastame igasugused „kahtlased“ intelligendid ehk õnneküttijad oma teenistusest ja loomulikult wabaneme ka neetud „bürokratismist“.

Kolmas kongress uuendas ka noorte ühinguise programmi ja põhikirja, mis jäänd kitsaiks meie laialdasele tegewusele. Uus programm awab uued teed meie tööpõllule ja annab töö süwenduseks laialdased direktiivid.

Kodanlusmail ägawad noored kapitalismi ikke all. Nende tööjõudu kurnatakse wabrikuis ja tehasis halastamatult, neid hoitakse pimeduses ja õigusetas oiekus. Kodanlus rõhub noori töölisti koige jultunumal kombel, walmistades neist omale alandlikke orje. Noored peawad sääl oma wabastuseks energilist wõitlust.

Wenemaa sotsialistlik wabariik wõimaldas noorile waimliku arenemise ja wabalt töötamise. Noorte ühinguise ülesandeks on kultuurilise tasapinna tõstmine ja majandusliku seisukorra parandamine. Seks tuleb tingimata teostada igalpool 4-tunniline tööpäew 14—16 a. ja 6-tunniline — 16—18 a. noorte töö. Samuti tuleb wabrikute ja

teiste tööstusasutuste juures rõhku panna noorsoo koolide, kursuste, klubide, haridusmajade ja teiste kultuur-haridusiikkude asutuste organiseerimise pääle. Neis asutusus wõib noorsugu wabail tundidel parallellis tööpraktika-õskusega, tutwuneda ka töö teooriaga, omades teadust ja arenedes waimlikult teadwuslikuks ühiskonnaliikmeks.

W. K. N.-Ühing on autonoomne ehk iseseisew organisatsioon, kel oma juhti w aparati ja keskjuhatus. Ta otsustab iseseiswalt kõik küsimused, mis puutuwad noorteliikumisse, tal on poliitilis-hariduslikus töös täieline wabadus.

W. K. N.-Ühing tunnistas W. K. partei, kui kogu ilma töörahwa-rewolutsiooni eelwäe, programmi, seepärast toimib ta koigis omis töis mainitud partei direktiivide raames.

W. K. N.-Ühing on koige tugewam noorte organisatsioon kogu maailmas. Ta lipu alla on kontsentreerund energilisem ja arusaajam Nõukogu-Wenemaa töörahwa noorsoo kiht, kes eeskujuks kogu ilma töörahwa noorsoole ja kes toetawad kodanlusmaa noori töölisti nende töös ja wõitluses nii moraalselt kui materiaalselt.

W. K. N.-Ühing on osa Noorte Kommunistlikust Internatsionaalist, kelle ülesandeks kogu ilma töörahwa noorsoo kontsentreerimine kommunismi lipu alla ja kapitalistliku ilmkorra purustamine.

Need on tähtsamad punktid W. K. N.-Ühingu programmis, mis kinnitati III ülewenemaalisel kongressil.

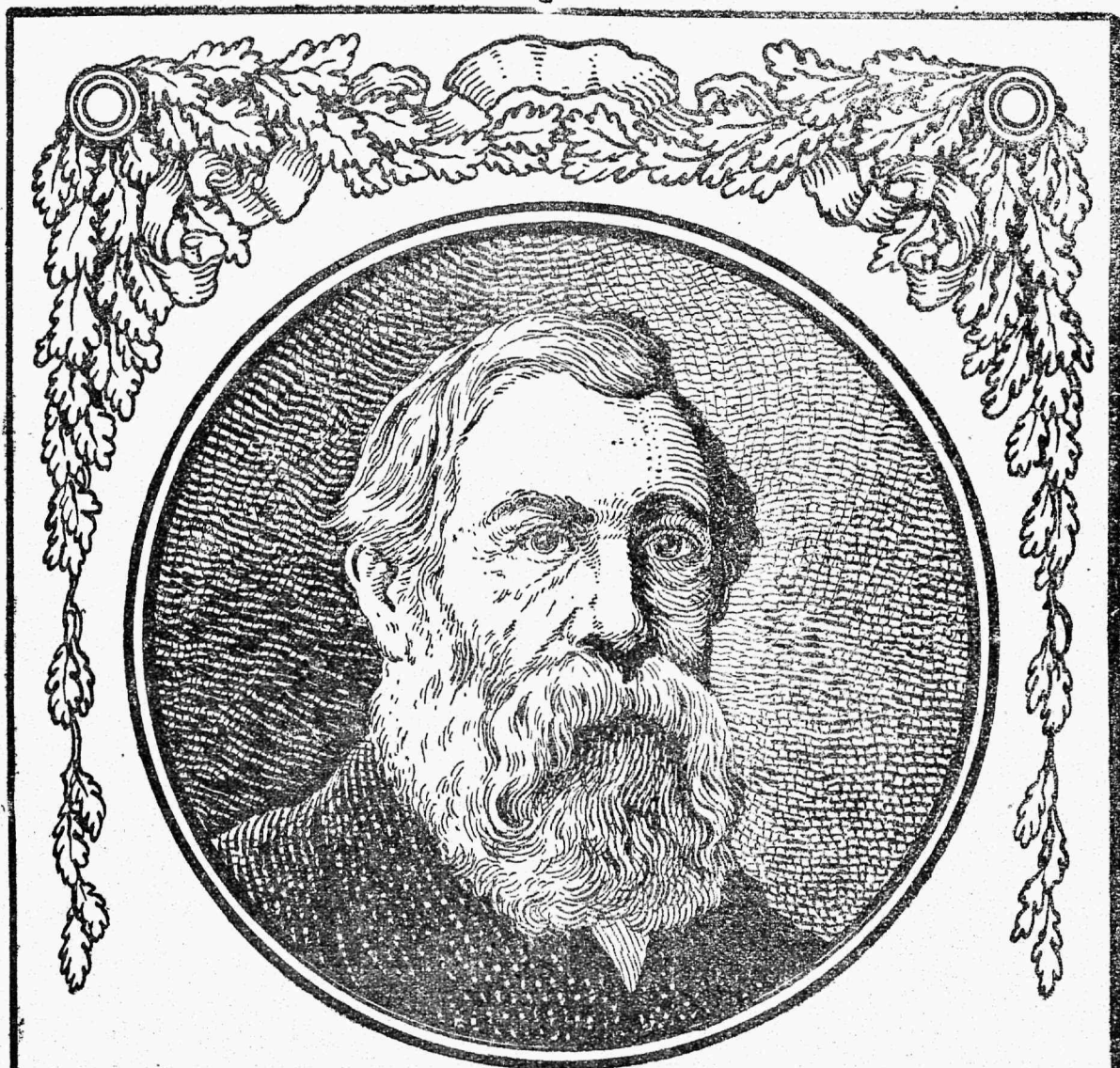
Põhikirjas tegi kongress muudatusi liikmete wastuwõtmise ja wanaduse määramise suhtes.

Uue põhikirja järele wõib noorte kommunistliku ühingu liikmeks olla iga wabariigi kodanik 14—23 aastani, kes tunnistas ühingu programmi ja põhikirja ning wõtab aktiivselts osa ühingu tegewusest. Ühinguliikmed, kes 23 aastat wanaks saand, wõiwad jääda passiivseiks ehk nõuandwähällega liikmeiks.

Noored, kes pärit tööliste ja talupoegade kihist, wõetakse ühingu vastu soowituskirjata. Teisi aga wõetakse ühinguise ainult W. K. P. ja W. K. N. Ü. liikme soowituskirjaga.

Iseärans tähtis on meile eestlasile, kui ka teiste rahwuswähemuste noorile, kongressi otsus rahwuswähemuste noorte organiseerimise suhtes.

Kuigi mõned seltsimehed püüdsid näidata, et rahwuswähemuste noorte organisatsioonide ja ühinguise olemasolu ei ole tingimata tarwiline, ja weel „radikaalsemad“ koguni nende likwideerimist nõudsid, wõttis kongress ka siin kaine seisukoha ning ütles oma kindla sõna, et rahwuswähemuste noorte kommunistlikkude ühinguise olemasolu ja nende organiseerimine on sama tarwiline kui W. K. P. rahwuswähemuste osakonnad. Seepärast wõimaldab W. K. N.-Ühing rahwuswähemuste organisatsioonide ja ühinguise loomise, seega ühtlasi wõimaldades neile emakeelel koige laiemas tegewusala kultuuriliseks ja poliitiliseks arenemiseks, mis kogu

FRIEDRICH ENGELS.

Teadusliku marxismi üheks rajajaks oli Friedrich Engels. Ta sündis Inglismaal 1820 a. 20 nov. ja suri Londonis 1895 a. 5 aug. Täna on täis 100 aastat tema sünnipäevast, mida kõik proletaarlased üle ilma pidulikult pühitsesid.]

tööraha solidaarsuse ja wennaliku sideme kindlam pant.

Huwitaw ja rõõmus oli näha, kuis noored kongressisaadikud kõigist küsimustearutuisist ja nende lahendusist elawalt osa wõtsid, kritiseerides walewäiteid, tuues ette konkreetseid ettepanekuid ning reageerides isegi rahwuswahelise noorsoo liikumise küsimusis.

Esimene kongress, kus otsiti wäljapääsuteid aralt, kandis kohmetand, organiseerimata massi kuju. Teisel kongressil oli märgata rohkem elawust ja isegi kompetentsust. Kuid III kongress oli juba organiseerit noortewäe staap, mis toimetas taktikindlalt, töötades asjatundlikult wälja julge ja sihikindla tegewusplaani, mille järele peab töötama poolemiljoniline noorte armee.

See on näituseks, kui palju on noored tööliised parallellis oma ridade jõu kaswamisega kolme aasta jooksul arenend ka waimlikult.

Ja kogu ses hiiglatöös, missugune üksmeelsus, milline waimustus ja endadistsipliin! Kogu waidlusist ja kõnedest käis punase niidina läbi ainult üks mõte, täis rewolutsioonilist waimustust: kuidas jõuda ennem lõpuliku wõidule, missugune tee wiib kõige otsemalt meie eesmärgile — kommunismile.

Nõukogu-Wenemaa noorsugu on tööraha rewolutsioonist osawõttes kirjutand werega oma nimed aegraamatu leheküljele. Ta on osa wõtnud wõitlusest kapitalistliku ilmkorra häwitamises ning tööraha loomistööst kommunistliku ilmkorra ehitamises. Tema kangelaselikku wõitlust ja geniaalset loomistööd ülistab kogu ilma proletariaat. Iga ta liigutuse järele walwatakse põnewa tähepanuga.

Päew-päewalt kaswaw noorte kommunistlik liikumine ja ta meeoleu rewolutsiooniline tõus on eeskujuks kogu ilma tööraha noorsoole, kes ägab kapitalismi ikke all; on ähwardawaks tondiks kogu kapitalistlikule ilmkorrale, mis puruneb wõimsate rewolutsioonilainete löökide all, mis hukub leegitsewas rewolutsioonitules.

III ülemaalisel kongressil waatasime tagasi käidud wõitlustee ja loomistöös saawutat tagajärgede pääle, mis kokkuwõttes meile kahjude pääle waatamata toond ülisuurt kasu.

Kongressil tegime kokkuwõtte oma jõudude ülewaatest, otsustasime oma tegewussuute ja püstitasime seejärel tähised, mille sihis seame tulewikus oma sammud.

Kõik tunnismärgid on eelduseks et meie Nõukogu-Wenemaa noored kommunaarid, kes wänemate wendadega ühisel jõul purustasime raudse imperialismi põlise kantsi — Weneriigi tsaariwalitsuse — ja paiskasime õigusteelt kuristikku kogu ilma tööraha jultunud rõhujad — ahned kapitalistid — wiime wõidurikkalt lõpule ka kogu ilma tööraha rewolutsiooni, ning sotsialistliku ühiskonna — üleilmse kommuuna ehitamistöö, hoides kaljukindlalt kõrgel weripunast töö- ja wõitluspippu — hirmuks kogu ilma kapitalistele ja rõõmuks kõige maailma töörahwale.

Seda eeldab meie poolemiljonilise noore wõitluswäe päewpäewne kaswamine, tema kommunistlik arenemine ja rewolutsioonilise meeoleu tõus; seda eeldab noortewäe wõitluswaimustus ja loomistöö tung, mis awalduwad ta töös ja wõitluses, ta igas liigutuses.

O. Kullerkupp.

SELTSIMEHED! LUBAMATA ON ORGANISEERIMATUS OLEKUS WIIBIDA. ASUGE TÖÖLE! LOOGE WENEMAA KOMMUNISTLIKKE NOORTE ÜHINGUID.

PROLETAARSE NOORSOO ORGANISATSIOONI TEGEWUS INTELLIGENTLIKKUDE NOORTE KESKEL.

Kas on tarvis intelligentlikkude noorte keskel (lesta- ja kõrgemast koolist) avaldada tegevust ja kas on vaja neid kaasa võtta kommunistliku parteise. Kui ja, siis misugused organisatsioonilised vormid peab omama see töö? Reed kaks küsimust nõuavad põhjusemõttelisi otjustamisi internatsionaalses masstaabis ning ainult mõned vähemad peensused, mis puudutavad mitmesuguste maade iseäraldusi võivad otjustatud saada rahvusliste organisatsioonide poolt eraldi.

Mitmed feltimehed peavad kindi sellest arvamist, et intelligentlikkude noorte keskel töötamine pole kuigi tähtis, sest niikuinii on palju tööd proletaarsete noorsoo keskel, kuna aga töjdude meie korralduses on üpris vähe. Pääle selle tähendatse, et keskkoolide õpilaste koondamine meie ridusse muidaks meie organisatsiooni klassilise iseloomu, sisse tuues väikekodanluse ideoloogia lagunemat elementi. Meil Benemaal, näit. Riivis, oli isegi organisatsioon, mis valjult keeldusid meie ühinguise vastu võtta lesta-kooli noori.

Kui asume selle küsimuse juure, siis tuleb tähele panna kõige peält seda, et paljudi oleneb proletarsetes revolutsioonides vahekorraft intelligentiga. Me teame, et sotsialism on ühiskondliku korra kõrgem tüüp, kui kapitalism ning et sotsialistliku ühiskonna produktiivsus on kõrgem, kui see võib olla kapitalistliku ühiskonna juures. Ent sarnast uut ühiskonda, sarnast uut produktiivsusit ei saa kuna õppind kvalifikatsioonid jõudeta. Invenäreta ei töötava wabrikud, õpetajateta pole kooli, suurülikiväge õhvitseereta jne. Arusaadav, et proletaarne diktatuur võimaldab töölilise ja ta lähedal olewaile rahwakihtele arenda omi ridust uusi intelligentlikke jõude. Näituseks on Nõu-kogu-Benemaal praegusel ajal uuesti asutatud kuisi, mis valmistavad ette tehnikere, õpetajaid ja punaseid õhvitseere töörahwa omi ridust. Vähehaawal waketuavad endised isikud, kes asusid juhtiwail kohtil, uutega. Aga see on waga raske ja üpris pikalbane protsess, ja eme kui ta jõuab lõpule — mis nõuab kahtlemata weel palju aega ja avarat võimalust enam-wähem rahulikult töötada — peab kasutama wana intelligentlikke jõude, kui me mitte ei taha edenemiskäiku peatada ega teda koguni surmata.

Kahtlemata, dieti waga raske on midagi kindlat belda Lääne-Euroopa intelligenti suhtes pärast töörahwa revolutsiooni lõpuliku wõitu. Näituseks on Prantsusmaal õpetajad rahwa revolutsioonilistem liht, kes waga lähidane kommunistmile, kuna aga Sakjamaal koguni ümberpöördukt see liht üpris reaktiiooniline. Igal juhtumusel on selge, et intelligent ei esita sugugi mingit ühise taktikaga, kindlalt liitund gruppi, waid ta awaldab harilikult alati kalburusi ühele kui

teisele poole — temas peituvad kahtlemata kapitalistlikud ja sotsialistlikud tendentsid.

Kuidas ka iganes oleks, peab proletariaat, kui ta oma kätte haarand wõimu, sundima intelligenti sotsialistliku ühiskonna ülesehitawast tööst osa wõtma. Ja sets on kaks abindub: esiteks — ideaalne mõnu intelligenti pääle ja kommunistlikkude ideede propaganda. Intelligents — igal juhtumusel suurom osa temast — asub palgatud orjade seisukorras. Samal ajal, mil töörahwa orjus wabrikuis ja töökodes on suuremalt jaolt kehaline, on intelligent orjuses waimlikult. Uksnes sotsialism võimaldab talle loomistöö wabaduse ja algatuse. See põhimõte paneb kindla aluse kommunistlikule propagandale intelligenti keskel, olgugi, et otse selle vastu awaldawad mõju elamis-tingimused, intelligenti harjumused ja psühholoogia, mis neid lähendab kodanlusele ja sunnib taganema iga „korratuse“ ees.

Teiseks abinduks on — materiaalne mõju, s. o. kõige peält karmide revolutsiooniliste seaduste tarwitusele wõtmise. Peab tarwitama iseäralikke abindusi, pääasjalikult kaastööliliste awaliku sabotaaži ajal — nagu näit. üleüldine intelligenti töölt loobumine Benemaal pärast oktoobrirevolutsiooni — samuti ka üsikul juhtumuil. See kohutab ning sunnib tööle. Edasi wõiks maksma panna kõrgemaid ameti süsteeme inveniärelle, õpetajaille jne., s. o.: neid wõiks osta. Wõib olla, oleks see kompromiis sotsialistlikkude põhimõtete suhtes, kuid seeja päästame me majapidamise sotsialistliku organisatsiooni — kogu sotsialismi. Lõputus mõjub weel kolmas materiaalne mõju — mis sugugi ei olene ndukogundimust — nälg, mis sunnib intelligenti oma mahajäetud kohtile tagasi pöörama.

Pääle gruppide, kes töötavad wabatahtlikult ja gruppide, kes töötavad mõne neist nimetud materiaalse abindu sunnil, elutseb wististi intelligenti keskel, nagu see tähelepandaw Benemaal wa h e t t e g e m a t a g r u p i d, kellele on täiesti ükskõik kes walitseb, kui ainult neid ei puudutata. (Misuguste wahekorradade digustamisest juhitate tähelepanu „parteiitu teaduse kõrgete töbede“ pääle). Ka need saawad töötama. Igaale arusaajale tööinimesele on selge, et intelligent, kes töötab wabatahtlikult ja kommunistlikku ideesse süwenenult, awaldab suurt algatust ja loowat jõudu. Uhtlasi on ka täiesti selge, et selle gruppi tööwäärtus, kes sotsialismi kasuks ei soomi töötava ning teda sets sunnitakse, ehk teise grupi tööwäärtus, kes näha ei taha mis ta ümber sünnib ning wana meetodi järele wäljaspool revolutsiooni oma tööd jatkata tahab, ei wõi olla sugugi iseäranis häa. Pääle selle peab kaks wiimast gruppi walju kontrolli alla wõtma, et proletariaadi aktiivsed wastased ei teostaks mõnda kuritööd ja passiwused ei teeks rumalusi.

Siit selgub üpris põhjalikult vajadus, mis nõuab iseäranis tugevat meie ideede propagandeerimist intelligenti keskel.

II.

Kui intelligenti vanemale põlvle ainult üpris suure vaevaga võib „külge pooldada“ uusi ideid, siis võib selleks intelligentliku noorsoo keskel kõige vastu võtlikumat ja wiljakamat pinda leida. See noorsool on üleüldse omane hõlpsalt, suure waimustuse ja ohwerdamisega uusi ideid saavutada, neile anduda. Ta tunneb kaasa äärmisile ideile ja otjüstawale tegevusele. Kuid proletariaadist täielise eralduse, isoliseerimise, tagajärjel ning todanliku kaswatus ja ümbruskonna mõjul satub ta tihti kõige aktiivsemate kontrwolutsiõnääride laagri — nagu „tulbne noorus“ Prantsuse rewolutsiõoni ajal, kadettide ja üliõpilaste hulgas miimise Wene rewolutsiõoni ajal, Hindenburgi meeleadajad Sakamaal jne. Kuid intelligentliku noorsoo hingeelu iseäralised omadused eeldawad võimalusi neist kommunistide saada. Tarwis ainult treshwawalt neis ärata oma seisukorist arusaamist, — mis sarnane proletariaadile, mis lähendab neid tööstuse tööliste — ja wõitluse tarwidust sotsialismii eest oma ja fogu inimkonna huwides.

Kui on kord tunnisuud kommunistliku propaganda tarwidus kesk- ja kõrgema kooli noorsoo — kaswawate inženäride, õpetajate jne. — keskel siis tuleb üles seada küsimus: kas on tarwiline mõni isejugune kommunistliku intelligenti noorsoo orgarganijatsioon või peab ta astuma proletaarse organijatsiooni? Teise waatepunktii kasuks räägib rida põhjendusi: esiteks — parema aja intelligentliku ja proletaarse noorsoo ühise töö tõttu kaob ikka enam ja enam lõhe intelligentlikude ja tehaliste töötegijate wahel; teiseks — kuipalju kommunistlike raamatuid intelligendid ka iganes loeksid, iialgi ei saaks neist tublid kommunistid, kui nad endist wiisi edasi elutsesid lahutuna töörahwast ning ei omandaksid midagi töörahwa hingeelust; töötawa noorsoo mõju intelligenti pääle kommunistliku arenemisuhetes võib olla väga suur; kolmandaks peab intelligentlike noortejõude kasutama ühises töös oma proletaarsete seltsimeeste keskel. Ja seda on täide saata siis kõige hõlpsam, kui nad seisawad ühes organijatsioonis, ja ainult niiviisi wõiwad nad wastastiku üksteisega põhjalikult tutwuneda. Neljandaks on intelligentlikude noortejõudude ühinemisel proletaarseise organijatsioonesse määratu suur tähtsus ka ses suhtes, et neid võib aseta koolitööle. Seetõttu kaob ka gümnaasistide ja üliõpilaste ainuõigus (monopoolia), mis tähendub waldkonnas sagedasti walitseb.

Mitmed meie ühinguie liikmed, kõneledes ühise töö vastu intelligentiga, juhiwad tähelepanu sellele, et väga suur ou wäikekõdanliku batfilluste hädaoht ning et intelligentlikud liikmed püüawad omanda kõige tähtsamaid kohti organijatsioonis, mille all kannatab töörahwa-liikmete iseseiswus. See oleks seletatarw töörahwa noorsoo madalama kultuurilise tasapinnaga — intelligentiga wõrveldes.

Kuid, kui karta hunte, siis ka metsa — ütleb Wene wanaõna. Nimelt just ettewaatlikult peamegi oma ühinguisse intelligentliku noorsugu vastu wõtma (Wenemaal, näit. tehakse seda ainult iseäralisil tingimustil). Peab otjima kõige paremad elemendid, kes end pühendand kommunistlike. Töörahwa noorsoo iseseiswusele organijatsioones kahju sünnitamine, ei olene üksnes mitte wahekorrast intelligentiga, waid pääasjalikult tublist juhtiwusest ja meie organijatsioonide liikmete teadwuslikkusest. Wõimalik on ju mitte anduda intelligentide wäikekõdanlikule waimule. Wälja heita kaiki intelligente wahettegemata. Kommunistlikud intelligendid toowad aga sada korda töörahwa noorsoole kasu, kui kahju.

Intelligendid ise ütlewad harilikult: esiteks, meil on isejugused koolihuwid, teiseks, ainult intelligendid wõiwad töötada edufalt intelligenti keskel, ainult intelligendid wõiwad üksteist mõista. Mis puutub koolihuwesse, siis langewad ses awwäärt üliõpilased suurte ehtisusse. See küsimus ei puuduta töörahwa noorsugu mitte wahem kui neid, iseäranis aga pärast töörahwa rewolutsiõoni wõitu, kui koolid mitte eriti wäljawalituile walitseda ei jää. Mitte põhimõtteliste, wäikeste kooliküsimuste otjüstamisest ja töö jaoks weel mitteorganiseeritud intelligentide noorsoo keskel — lihtsureslikel on suuremalt jaolt raske nendega kokkuleppi — wõiks oma keskest wälja walida ühingu liikmete büroo, kes läbi käiks keskise või kõrgema kooli või luua iseäralised kooliosakonnad, nagu näit. Wene-maa kommunistliku noorsoo ühingu osakonnad töötegemiseks keskoolide õpilaste keskel.

Nii on wõimalik minu waatepunktist otjüsta küsimust meie tööst intelligentlikude noorte keskel. Nende mõtetele tuln ma eelseiswaa sotsialistlikkude üliõpilaste Genji kongressi puhul. Jättes kõrwale selle, et ammugi on ju mööda need ajad, mil oli moobits kongresse kokku kutsuda — Moskkest Liebtnechtini — „sotsialistlikul“ platwormil, pean tähendama, et see kongress kehastab noorsoo kommunistliku liikumise tükeldamist ja üliõpilaste kahjulikku ainuõigustamist kõrgema kooliküsimuses.

L. Schazkin, Moskwas.

LEHEKÜLG NOORSOO LIIKUMISEST WENEMAAL.

Puuduste ja wiletsuste lapsel — töörahwa noorsool — puudus kapitalistliku walitsuse ajal, kus ta ägas kapitaali lõugade wahel, oma liikumine. Töörahwa noorsugu wõttis osa ühisist pörandalusist organisatsioonest, olles sääl energilisemaks osaks ning aidates wanemal seltsimehil wõidelda töörahwa õiguste eest. Oli olemas ainult mõni üksik noorsoo organisatsioon, kuid sääl ei tohtind keegi poliitikat puuduta ja seepärast ei wõtnud neist loomulikult töörahwa noorsugu osa.

Alles weebruarirewolutsioon awas tee noorsoo liikumisele. Ja noorsugu tarwitas seda juhust hakates looma oma ühinguid. Esimene ühing tekkis Peterburis, kus anarkistid noorte organiseerimispuudu kasutades noorte ühingu „Töö ja walguse“ löid. Ka selle organisatsiooni programmis laweeriti poliitikat ettewaatlilikult eemale ning sellel oli puhas wäikekodanlik iseloom. Arusaadaw, et sarnane organisatsioon ei suutnud rahulda Peterburi rewolutsioonilisi noori, kes organisatsiooni järele puudust tundsid, mil kindel poliitiline alus oleks.

Kui warsti pääle selle „sotsialistlik töörahwa noorsoo ühing“ tekkis, mille eesmärgiks oli klassiteadwuse edendamine töörahwa noorsoo seas, warises „Töö ja walgus“ iseenesest kokku, sest töörahwa noorsugu läks täieliselt sinna üle.

Sotsialistliku töörahwa noorsoo ühingu tegewus seisis pääasjalikult poliitilises ja kultuurhariduslikus töös, töörahwa noorsoo majanduslikkude ja õiguslikkude huwide kaitsemine, 6-tunnilise tööpäewa ellu wiimine, töötamiskeeld kuni 16-ne aastani, õtöö kaotamine jne. Ühing wõttis kohe alguses kindla seisukoha ning ütötas W. K. Parteiga käsikäes. Tol ajal hakkas ühingul ka oma häälekandja „Юный Пролетарий“ ilmuma. Ühingu oli Peterburis umbes 15 tuhat liiget. Ühingu töö, mis kohe alguses juhiti kindla roopa, oli edukas. Näituseks wõime järgmise tõsiolu tuua. Kui sakslaste pääletungimine algas, läksid ühingu liikmed peaaegu terwes koosseisus wäerinnale. Pääle Bresti rahu tulid noored uuesti oma organisatsioonesse tagasi ning andsid oma eeskujulise tööga eeskju kogu Wenemaa noorile.

Moskwas tekkis noorte ühing Wenemaa sotsiaal-demokraatliku (enamlaste) partei juure. Sääl oli esialgul liikmeid umbes 200 — enamasti ainult töörahwa noorsugu. Organisatsiooni wõeti wastu enamlusele kaasatundjaid parteiliikmete soowitusel (parteiliikmeks olemine ei olnud ühingu astumisel sunduslik). Ühing seadis omaks ülesandeks liikmete kaswatare marksistlikus waimus ning aktiivse partei toetamise. Pääle enamlaste partei 6-dat kongressi, kus resolutsioon wastu wõeti, et ühingud enamliku parteiga seotud peawad olema, kuid seejuures iseselswaks jääma, hakati Moskwa kõigis organi-

satsioonides looma noorte organisatsioone „III Internatsionaal“, mille ümber lühikese ajaga umbes 4000 noort koondusid. Sinna walgusid laiad töörahwa noorsoo hulgad ning kui juhtimine sääl enamlaste kätte läks, tunnistas partei ühing ennast likwideerituks ning kõik liikmed astusid uude ühinguusse.

Sakslaste pääletungimine ning tscheho-slowakide mäss kiskusid noorsoo seast paremad jõud wälja, kellest suurem osa langesid sotsiaalse rewolutsiooni eest . . .

Proletaarsete linnade noored, andes rohkesti wõitlejaid punasekaardile ja punase sõjawäele, näitasid, et nad ka tegelikult töörahwa wabastusest osa wõtawad.

Suurem osa kohalisi organisatsioone loodi Moskwa ja Peterburi organisatsioonide eeskju järele. Just Moskwa ja Peterburi noorte ühingud andsid noorte organiseerimisele Wenemaal tõuke.

Kõik rewolutsioonilised noorsoo organisatsioonid, kes enamlikke kalduwusi awaldasid tärkasid pääasjalikult wabrikuis, tehasis ja üleüldse sääl, kus asus töörahwa noorsugu. Maal selle wastu omandas noorsoo liikumine hoopis teistsuguse kuju. Siin katsuti poliitikat eemale hoida ning sarnaste organisatsioonide töö seisis pääasjalikult lõbustuste, tantsupidude jne toimepanekuis. Pääle selle ei waatanud ka ajutine walitsus just häämeelega noorsoo liikumise kaswamist päält. Nähes töörahwa noorsoos rewolutsioonilisemat töörahwa osa ja seega oma waenlast, püüdis ajutine walitsus igal parajal juhtumusel noorsoo liikumisele kaikaid kodaraisse loopida. Ainult pääle oktoobrirewolutsiooni wõis noorsoo liikumine juba täiesti wabalt edeneda ning hakkas ka hiigla sammel edasi tormama. Kõigis Wenemaa nurges hakati korraldama konwerentse, kus ikka ja ikka hüüded kõlasid ühise keskkoha organiseerimise wadadusest. See mõte omandas laiema ulatuse ning Peterburi ja Moskwa organisatsioonel läks wiimaks korda oktoobrikuul 1918 aastal ülewenemaalist noorte ühingute kongressi kokku kutsuda.

Esimest korda kogusid noored proletaarlaste kogu Wenemaa nurgest kokku, et läbi arutada, mis ja kuidas töötada ja kellega tuleks neil käsi-käes sammuda. Silmas pidades Wenemaa noorsoo liikumise lühikest iga, mis esimest korda organiseeritud kuju omandas, oli noorsugu konwerentsil kõigi küsimuste arutamise juures tagasihoidlik. Programmi ja põhikirja arutamisel wõttis konwerents aga otsuse wastu nendega ühes minna, kellega noored oktoobrirewolutsiooni ajal barrikaadel ühes wõitlesid.

„Noorte ühing peab kommunismi ideede eest wõitlejate eelkooliks olema.“ See hüüdsõna seati konwerentsil üles, millega noorsugu weel kord kinnitas, mida ta tegelikult juba teostanud oli.

See hüüdsõna seadis noorsoo kommunistliku parteiga kõrwustikku. Seda kinnitas ka veel uus ühingu nimi: „Wenemaa kommunistlik noorte ühing“. „Koik ausad noored proletaarlased, kes soowiwad tööta ja õppi — meie ritta — selle hüüdsõnaga lõpetas konwerents oma töö.

Uus programm seadis ühingu töö poliitilisel, kultuur-hariduslikul ja majanduslikul alal uusile alusile. Suurt tähelepanu pöörati töö pääle maal, et kaasa tommata maa noorsugu osawõtmisele poliitilisest elust ning noorsoo isiklikkude näitete abil ühismaapidamisele maal alust luua. Konwerentsi otsuste järele tehti lõpp üksikute organisatsioonide killustusele kohtil. Loodi keskkocht, kust koik organisatsioonid wõiks nõu ja abi saada ning kaitseks noorsugu Wenemaal ja astuks ühendusse wäljamaa noorsooga. Keskkoha loomisega omandas noorsoo liikumine Wenemaal juba organiseeritud kuju ning kergendas noorsoo seas töötamist kohtil.

Teisel ülewenemaalisel noorte ühingute kongressil oli esitud juba 96 tuhat noort aga kolmandal kongressil juba umbes 500 tuhat noort.

Wenemaal ei ole praegu ühtki kubermangu, kus puuduksid noorte organisatsioonid. Iseäranis jõudsalt kaswab noorteliikumine Uuralis ja Siberis, kus noorsoo organiseerimine hiiglasammul edeneb.

Noorsoo liikumine Wenemaal on juba kindla kuju omandand ning need eksiwad rängasti, kes noorsoo liikumise pääle ükskõiksel waatawad. „Kel noorus, selle päralt on tulewik“ — seda tõde peab igaüks meeles pidama ning noorsoo liikumisele kõigiti abiks olema.

Palju on veel tööd ees. Meie kohus on wäsimata tööd jätkata, laiendades oma jõudu, äratada uimijaid ning waenlasile wastu panna sarnase jõu, mis otsustab nende saatust.

Noored, tulewiku nimel edasi!

K. Dixi.

EESTI NOORED, ORGANISEERIMISTOOLE!

Eesti töörahwa noored, Nõukogu-Wenemaal! Juba neljandat aastat elame töörahwa wabariigis, s. o. niisugusel maal, kus töölised wabad mõisnikkude ja wabrikantide orjusest, kus nende omanus kõik looduslikud warandused ja kuituuriilised wärtused, mis loodud töölise waewaga. Elame sanasel maal, kus töölised wabalt töötawad ja oma töösaaduseid isekeskel õiglaselt peawad jagama. Meil ei ole kapitaliste-mõisahärraid, würste ega teisi söödikuid, keda peaksime oma kulul ülewal pidama. Arusaadaw, et nüüd wõime oma töö sissetuleku, mis pidime ennemalt andma mõisahärraile ja teistsorti priileiwasõojaile, tarwitada oma ülespidamiseks ja ülejäägi teiseks otstarbeks, teiste asjade pääle, mis meile omale wäga kasulikud. Nõukogu-Wenemaa noored ongi seda juba teind. Kolme aasta jooksul on nad awand lugemata hulk koole, klube ehk kultuur-hariduslikke ringe, haridusmaju ja teisi asutusi, kus wõiwad omanda teadust, mis kõige kallim warandus, mille waral wõime luua endise mädanend ja wastiku ilmkorra asemele uue, parema ilma, kus kõigil töötawail ühiskonna liikmeil hää kaekaik ja õnnelik elu. Losses, kus ennemalt töörahwa kulul prassisid ja pidutsesid raswasõõnud härrasmehed, on nüüd awatud töörahwa teatrid, raamatukogud ja lugemistoad. Kõrtses, kus ahned kõrtsmikud kihwtiste jookidega rõõwisid pimestud tööliselt wiimsed hiigiga teenitud kopikad, on nüüd kultuur-hariduslikud ühiskonnad ja lugemistoad. Isegi püstisid ja koolid, kus papid ja teised mõisnikkude ning kapitalistide teenrid ülbel keelel pimestasid töörahvast, on töölised hakkand wale-

prohwetisi wälja kihutama ja nende tühja lobisemise asemel tõsist teadust laiali laotama.

Kõigis neis tegudes on noored eesotsas. Noored ihkawad teadust rohkem kui wanad ja seepärast wiikkawad nad kõige rohkem neid, kes märgitasid nende noore, õitsewa eluaja, kes riisusid neil woimaluse omada teadust. Noored on kõige südikamalt asund uue elu loomistööle. Ja nad on saawutand suuri wõite, nende töö on hiiglawad tagajärjed.

Kolme aasta jooksul on Wenemaa noorist wõrsund wõrratu hulk töörahwa riigi organisaatoreid: noori kirjanikke, kunstnikke, walitsusasutuste juhatajaid, kommissare, konemehi ja rahwaõpetajaid.

Kolme aasta jooksul on Nõukogu-Wenemaa noored oma elujärge sedawõrd paremaks teind, mida neil ei luband härrasmehed mitmesaja aasta jooksul teha, waatamata, et ka nüüd takistasid härrasmehed neil täieliselt anduda loomistööle. Nooril tuli mõisnikkude ja wabrikantide rõõwwägede wastu pidada ägedat wõitlust, kus langesid paljud paremad ja energilisemad noored töölised. Siiski on nad teind hiiglatöö, mis nõudnud suurt jõudu ja hoolet. Seda ei suutnud nad teha üksikult, waid selle hiiglatöö on nad kordasaatnud ühiselt, organiseerituina, ühise töölipu alla ehk oma ühinguisse.

Wenemaa noorte ühingu on kogund pool miljoni noort töölise. Need ei ole üksi Wene töörahwa noored, waid neist on hulgad ka teiste rahwuste: Läti, Juudi, Tatari, Hiina, Mussulmani j. t. noored, kes elawad Nõukogu-Wenemaal. Neil

kõigil on ühine ülesanne: noorte elukorra parandus, missuguse võimaluse neile annud töörahwa walitsus.

Kuidas on seda võimalust tarwitand Eesti noored Nõukogu-Wenemaal? Oleme saanud üpris wähe teateid Eesti noorilt, et nad käiwad samad teed, mis teiste rahwuste noored. Suurem osa teateist kõnelewad, et Eesti töörahwa noored pole neid võimalusi, mis andis töörahwa walitsus, tarwitand, waid nendega kurjasti ümberkäind. Nüüd, kuna kõik töörahwa noored ühinend uue elukorra loomisele, on jäänd Eesti töörahwa noored organiseerimatuiks. Iseäranis terawalt puutub see silma asundusis, kus endiselt wältawad tantsuõhtud, õõhulkumised ja muud kõlwatud teod, mis rikuwad noorte elukombed ja halwasti mõjuwad nende tulewiku pääle. Kultuur-hariduslikest asustus- ja raamaturingest, noorteühinguist, nende teatritest, kiribest jne. oleme kuulnud üpris wähe.

Eesti noored! See on meie häarik. Nüüd, kuna kogu ilma töörahwa noored walwawad Nõukogu-Wenemaa noorte töö järele ja nende juures õppimas käiwad, ei ole me kolme aasta jooksul waba töörahwariigis oma elukorra paranduseks suutnud midagi teha, oleme jäänd endiselt pimedusworku, kus hoidsid meid meie rõhujad härrasmehed. Ometigi tahame ka meie paremat käekäiku, loodame hää tulewiku pääle, kus wõiksime onnelised olla ühes teiste noortega. Sarnasel

korral ei tohi me jääda harimatuiks metsrahwaiks. Me peame tõusma ühes teistega ühewääriliseks kultuurinimesiks. Seks on meil samasugused võimalused, kui kõigil nooril Nõukogu-Wenemaal. Me wõime awada oma koolid, haridusmajad, raamatukogud, lugemistuad, kus wõime areneda teistega waimlikult ühewääriliseks. Nende kulud wõtab riik oma kanda. Me wõime nõuda omale õpetajaid, juhatajaid ja organisaatoreid, kes samuti riigi kulul ülewal peetakse. Meie kohus on ainult asuda tööle, tööle, mis toob meile ülisuurt kasu. Seks peame organiseeruma, peame ühinema, et meil võimalik oleks oma ülesandeid kergemini läbiwija ja riigil kergem meie nõudeid täita. Ei suuda ju üks teha seda, mis teeb hulki ja ei suuda ka riik toetada iga üksikut inimest, waid ainult teatuid hulki, kes ühinend ühisile ülesanneile, ja kes kaitsewad ka riigi huwe, kes töötawad ka riigi kasuks: see töörahwa riik lähebgi just seepärast kapitalistlikest riigist lahku, et siin ei pea olema kasuta elanikke, kes ainult teiste kulul elawad, waid kõik töötawad oma wõimise ja oskuse järele ning saawad tasu oma töö järele.

Tahame osa saada kõigest sellest, mis kõik töölistes, siis peame oma töö ehk teoga seda ära teenima. Seda wõime ainult ühisel jõul ja organiseeritult, seepärast asugem, kõik Eesti noored organiseerimistöole!

Viktor Noor.

HELWEETSIA KOMMUNAARID.

Rahwuswahelisel noorte konwerentsil Bernis 1915. aastal tehti muuseas otsuseks iga aasta korralda rahwuswahelist kongressi. Kongressi päewal peawad noorte organisatsioonid kõigil mail ühel ja samal ajal korraldama meeleadusi ja mitinguid sõja wastu.

Helweetsia noorsugu täitis selle määruse hiilgawalt. Kongressi päew wiidi läbi 1916 aastal igalpool ka wähemaiski linnus kus töötasid noorte organisatsiooni osakonnad. Zürichis oli meeleaduse ajal politseiga kokkupõrge. Tehti katseid noorte meeleadajate kogu laiali ajada ja lipp käest ära wõtta. Tekkis äge ja üliwihane wõitlus kodanluse sandarmiwäega, mille tagajarjeks oli see, et paljud noorte organisatsioonide liikmed saiwad haawata. Kodanlus ei tahtnud lasta protesti wäljenda sõja wastu. Ta ei wõind salli noorte mässulist liikumist tapatalgu wastu, mida imperialistid õhutasid ja energialiselt organiseerisid, toetust leides sotsiaalpetiste poolt kes hääletasid sõjakreidiidi hääks. Need juudased tegid suurt kihutustööd imperialistliku tapatalgu kasuks, wahetpidamata toonitades, et ka töölistes peawad kaitsema „oma“

isamaad. Kuid noored olid koguni teisel arwamisel ja noorte kongress, mis esimesena oma päewakorda wõttis wõitluse organiseerimise sõja wastu, muutus noorteliikumise sümbooliks. „Sõda sõjale“ see sai noorte hüüdsõnaks isegi siis, kui äraandlikud juhid pidasid rikaste isamaa huwisid töörahwa huwidest kõrgemaks ja kogu proletariaadi kodanlusele läätseseeme eest ära müüsid. Noorsugu oli esimeseks organisatsiooniks, kes selgelt ja kindlalt seisukoha wõttis imperialistliku rööwsõja wastu. Selles tuli nähtawale noorsoo järsk eraldus sotsiaaldemokraatlikust parteist mis sõnus ja resolutsioones küll sõja wastu astus, kuid tegelikult midagi ära ei teind. Loobumine isamaa kaitsest jäigi sotsiaal-demokraatliku partei huulile tühjaks sõnakõlksuks. Seepärast oli noorte ülesandeks massile seda pettust paljasta ja talle selgitada, et töölisteklassil pole seni ühtki isamaa kaitset, kuni niinimetud isamaa kujutab endast kodanlis-kapitalistliku ühiskonna korda. Ses mõttes kutsuti kokku noorte kongress sõja ajal. Wõitlus imperialistliku sõja wastu, niinimetud isamaa mõiste selgitamine, sõjawäe laialisaatmine kui klassiline

abinõu töörahwa mahasurumiseks — niisugused olid noorte loosungid.

Kuid kodanlus ei uinund, waid tegi kõik, et noorte sõjawastalist tegewust lõpulikut häwita. Wõeti tarwitusele kõige karmimad abinõud. Nii saadeti noorte organisatsioonide wastu terwed ratsawäe polgud, et meid allaandmisele sundi. Ning seejärel keelati täiesti noorte kongressid.

Kui noorte meeleawaldused ja miitingud olid sihitud sõja wastu, siis muutusid need pärast Wene rewolutsiooni täiesti wiimse kaitseks poolehoidmis-awalduseks. Noorte meeleawaldusist, kus solidaarsust wäljendati Wenemaa suurele rewolutsioonile, wõtsid osa ka tuhanded täiskaswanud töölised, waimustet Wenemaa töörahwa wõitest. üleüldse wõtsid meie wäljaasted hulgalise iseloomu ja selle tagajärjel keelas politsei 1919 aastal jällegi igasuguse noorte kongressi pidamise suuremais linnus.

Noorte wäljaasteid ja tegewust aitasid kodanlasel igasuguste abinõudega lämmata sotsiaalpetised, kes wahetpidamata lobisesid, et neil mingit ühist pole niisuguste elementega, kes wastuhakkamist ainult protowseerisid. Kuid waatamata seepärale, et sotsiaaldemokraatlik partei oma liikmete arwu 155.000 luges, kuna noorte rewolutsionääride ühinus sellewastu kõigest 2500 liiget oli, oli wiimse mõju laialiste rahwahulkade pääle hiigla. Ja

waatamata politsei surwe pääle wiidi igalpool julgelt läbi kõik kongressid, meeleawaldused ja lendmiitingud. Pandi tihti toime koosolekuid lahtise taewa all, mis harilikult alati lõppesid rongikäikudega. Baaselis wõttis hiljutisest meeleawaldus-rongikäigust osa 10000 inimest. Sää!, kus kohalised parteid liikumisest osa ei wõtnud, awaldati tegewust noore kommunistliku partei kaasabil.

Laiälised töölistehulgad awaldawad Nõukogu-Wenemaa ülisuurt poolehoidu ning teewad ühes noortega energilist kihutustööd kommunistliku liikumise õhutamiseks ja elustamiseks.

Helweetsia noorsugu ja ta wõimsad organisatsioonid on tegelikult näidanud, et nad kindlalt seisawad Nõukogu-Wenemaa kaitsel ja maailma rewolutsiooni organiseerimise eelpostil. Waatamata noorte tegelaste arreteerimiste ja tagakiusamiste pääle, peetakse igal aastal rahwuswahelist noorte kongressi noorsoo Internatsionaali waimus ja ta põhimõtete järele. Kogu ärksam töölisteklass tunneb noorile kaasa ja aitab neid igas tegewuses.

Noor kommunistlik partei, mis alles hiljuti asutati, saab kahtlemata warsti selleks jõuks Helweetsias, mis peagi lõpulikult häwitab wana kodanlis-kapitalistliku ilmkorra. Noorte kommunaaride energia ja raugematu wõitlusihha on aga kindlaks pandiks kommunismi täieliseks wõiduks Helweetsias.

Ed. J.

ROOSA LUKSEMBURGI KIRI WANGIKOJAST.

Proletaarne noorsugu tunneb Roosa Luksemburki. päämaselt, kui töölisteliikumise silmapaistwamat juhti ja kumardab tema ees, kui Marxi ja Engelsi aegse teadusliku sotsialismi hiilgawama esitaja ees, armastab teda, kui alati noort, alati waimurikast wõitlejat, kes iial ei wäsinud. Ja austab teda kui märtrisurma surnud kangelast.

Laiemais ringkonnis sai alles wiimisel ajal teatawaks, et Roosa Luksemburgil, pääle arwamata teoreetiliste ja poliitiliste teaduste, oli weel suur literatuur- ehk ilukirjanduslik waimuand.

Milline wõrratu armastus, kõike mahutaw — küll inimesi, küll loome, küll taimeidki, ja milline mõtesügaw, kunstrikas, tõetruu naiseline, õrn ja otsekohene tundmus elutses ja leegitses töös, wõimsas hinges, seda teadsid ainult ta kõige intiimsemad sõbrad. Paljugi awaneb ta kirjes, mis kirjutud ta sõbrule wangipõlwest, ja ühte seesuguseist kirjest on meil õnneliku juhusega wõimalik trükida. Too kiri on kirjutud Breslau nais-wangikojast, detsembri kuu keskmisil päiwil aastal 1917, ja adresseeritud Sophie Liebnechti nimele. Sel arwamisel, et proletaarsel noorsool ja töölisteklassil on õigus tunda oma surematu juhi hinge kõiges

ta suuruses, ja et too kiri käsitab kõige mõnusamat abinõu rumala kodanliku arwamise ümber lükkamiseks, mis sagedasti ka tööliste hulgas ette tuleb, et poliitiline tegewus tingimata iseloomu rikub, ja häwitab naisterahwa igasuguse peenema tundelikuse — too arwamine wirgutab selle kirja omanikku järele andma meie palwele ja ta toimetab meile selle kirja trükkimiseks.

Roosa Luksemburg näitas oma eluga, et ajalooline arusaamine, wilumus ja teadus wõiwad ühineda kirgliku waimustusega ja rewolutsioonilisusega, millele too kiri weel toendawalt juure lisab, et wõimalik on olla ühel hoobil poliitilise tegurina ja ka kunstnikuna, olla proletaarseks klassiwõitlejaks ja samal ajal ka naisterahwaks.

... „Juba aasta Karl istub Lückaus. Sel kuul olen ma temast palju mõtelnd. Saab just aasta sellest, kui teie minu juures Vronkes olite ja mulle nii ülivena jõulukuusekese kinkisite. . . Sel aastal tellisin ma omale ka kuusekese, kuid toodi hoopis räbal, murtud oksadega, — ei mingisuguse wõrdluse kohane minewase aastasega. Ma ei tea kuidas kinnitada tema külge kaheksa küünla otsakest, mis olen muretseda saanud. See

on mulle juba kolmas jõuluaeg mööda saata wangikambri — kuid ärge seepäale traagiliselt waadake. Olen rahulik, rõõmus kui alati. Eila puhkasin kaua õlgmatil ilma et oleksin uinund — ma ei jää magama nüüd mitte enne kella üht, kuid juba kell kümme pean woodis olema, — siis mõtiskelen pimeduses paljuist. Ka eila mõtlesin: kui imeplik, et olen alati mingisuguses rõõmulikus meeleolus, — ilma vähemagi iseäralise põhjuseta. Laman näituseks siin pimedas kambrikeses õlgmatil,

kuid ikkagi tuksub süda arusaamatu, tundmatu sisemise rõõmuga, nagu käiksin ma õitswal wainul kesk päikese särawaid kiiri. Ja ma naeratan elule pimeduses, nagu teades mingisugust nõiduwat saladust, mis kõrwaldab wahest kõik kurwastawa ja kurja ning muudab kõik walguseks ja õnneks. Ma isegi otsin oma rõõmu põhjuseid, kuid ei leia ühtegi ning naeratan, mõeldes milline naeruwääriline ma olen. Mulle näib, et see saladus polegi midagi muud, kui elu ise. Sügaw,

Walgekaardlaste ohwrid.

mis kõwa, kui kiwi; ja mu ümber harilik surma waikus. Näib, kui lamaksid hauas. Läbi akna langeb tekile laterna walgus, mis läbi õõ põleb wangihoone ees. Wahete-wahel kuulduw möödasõitwa rongi tume kumin ehk õige lähedal, akende all, kõhib tunnimees, kes pikkamisi astub raskete saabastega mõned sammud, et elusta külma mõjul tardunud jalgu. Liiw krõbiseb nii lootuseta ta sammude taktis, ja kõik olemise tühjus ja wäljapääsemattus kuulduw selles hääles, kesk niisket pimedat õõd.

Üksinda laman keset waikust, mässitult pimeduse musta waibaga, igawusega, talwe ahelasse, —

õõsine pimedus on ülikena; ta on pehme kui samet, kui teda ainult oskab waadata. Ja niiske liiwa krõbinas pikaliste, raskete tunnimehe sammude all kõlab ka wäike ilus laul elust, — kui ainult oskab kuulata nii.

Seesuguseil silmapilgel mõtlen ma teist, ja nii wäga tahaksin anda teile seda salawõtit seks, et te alati ja igasuguseil asjaoluil näeksite ikka ilusat ja rõõmustawat elus, et te elaksite ka seesuguses meeleolus, kui kõnnaks õitswal wainul. Ma ei mõtle mitte asketiismist, mitte järelehtud rõõmust. Soowin teile kõike tseliseid tundmuseid, kuid tahaksin weel pääle seda anneta mu äraütlematu

sisemise rõõmu. Siis oleksin ma te pärast rahulik ja teaksin, et te läbi elu saate käima tähtedega üle külwatud kuues, mis kaitseb teid kõige väiklase, madala ja kohutawa eest.

Te korjasite Steglitzi pargist toreda kimbukese musti ja roosa-violetilisi marju. Mustad marjad ehk lodjapuu-marjad ripuwad raskete, täite kobaraina suurte sulgsarnaste lehtede wahel — tunnete neid wististi — ehk siis õigemini koerõrispuu, saledad, õhukesed, sirged marjawarred ja kitsad, pikad rohelised lehekesed. Roosa-violetilised marjad, peidetud tillukeste lehekeste alla on kõige sarnasemad härjapõlwik-kukispuu seltsile. Marjad on harilikult punased, kuid hilise aastaaja tõttu, olles üliküpsed ja weidi wettinuna paistawad nad violett-punasina. Lehed on sarnased mirtele, wäiksed, terawate otsakestega, tumerohelised, karmid päält, kuid pehmed alt.

Sophieke, kas teate ehk Plateni „Wähjaluust kahwelt“? Woiksite mulle seda saata ehk tuua? Karl rääkis korra, et olla seda kodus lugend. Ilusad on Georgi salmid; nüüd tean ka, kust on salmid: „Tõmmude wäljade kahistuste...“ mida me ikka ja ikka deklameerisime kõndides wäljade wahel. Kas woiksite mulle ehk juhuse korral ümberkirjuta uue „Amadis“. Nii wäga meeldib mulle too wiis, — muidugi Hugo Holfi kena muusika tõttu; kuid seda pole mul siin. Kas loete ikka edasi Lessingliede? Ma olen wõtnud käsile uuesti Lange „Materialismi ajaloo“, raamatu, mis alati wärskendab ja karastab mind. Tahaksin wäga, et ka te selle läbi loeksite.

Ah, Sophieke, mitu walusat hingeipiina ma olen siin üle eland; hoowi pääle, kus jalutan, sõidawad sagedasti sõjawoorid, koormaisse laotud kottidega ehk wana soldati mundriga, mis sagedasti werised . . . Siin korjatakse asjad koormast, sorteeritakse, wiiakse laiali kambresse, parandakse ja uuesti koormaisse ladudes saadetakse sõjawäele. Hiljuti toodi seesugune koorem, kuhu hobuste asemele büüwol-härjad ette olid rakendud. Nägin esimest korda ligidalt neid loome, nad on enam tüsedama ja tugewama kehaehitusega, kui meie härjad; ka on neil weel lamedad pääd laiali pöördud sarwedega. Ninad peaaegu samasugused kui meie lambail, täiesti mustad, suurte, pehme helgil silmadega. Härjad on Rumeeniast toodud sõjasaagina . . . Soldatid, kes neid ajawad, jutustawad, milliseid raskuseid see neile maksis, et taltsuta ja tööle õpeta neid metsikuid loome, kes wabaduses on õppind asuma. Neid pekseti halastuseta ja nende kohta käiwad täieliselt sõnad „vae victis“ . . . Ainult Breslaus on nüüd ju ligi sada büüwol-härga. Ja pääle selle peawad nad,

Rumeenia lopsakate karjamaadega harjund, rahul olema wiletsa ja kehwa toiduga. Neid aetakse halastamata kombel, rakendades kõige raskemate wooride ette, mille tõttu neid palju otsa saab. Mõni päew tagasi tuli seesugune woor kottidega. Koorem oli nii kõrge, et härjad seda wärawast sisse tõmmata ei jõudnud. Korwalkäiw soldat, keegi wäga jäme noormees, hakkas härgi piitsa pika warrega nii peksma, et meie ülewaataja küsiski, kas tal loomist kahju polegi! „Meid, inimesi, ei kahjatsa keegi“, wastas ta, ja kurjalt naerdes, lõi härgi weel tugewamini . . . Wiimaks, pääle hiigla suuri jõupingutusi, wedasid härjad koorma wärawast läbi, kuid üks neist oli ka weres . . .

Ah, Sophieke, härjal on paks ja wäljakanataw nahk, — see on ju wanaks sõnaks saanud, — kuid ka too lõhkes. Mahalaadimisel seisid härjad jõuetult, liikumata, ja ühel neist, kes werine oli, läikis pehmis sügis seesugune helk kui nutwal lapsel. Just samasugune helk on lapsel, kui teda karistud, ja kui ta ei tea midagi eest ehk mikspärast teda karistud; ta ei tea kuis päästa end jämeda üljou panust . . . Aga seisin ja härg waatas mu otsa; mul loeksid pisarad — kuid need olid tema pisarad. Wõimata on suuremat walu ka armsa wennale kaasa tunda, millega ma omas wõimetuses kaasa tundsin loomale, nähes tema hääletut piina. Kui kaugele, kui kättesaamatuks on jäänud, wabad, laialised lopsakad Rumeenia heinamaad! Kuis paistis säääl päike heledasti, puhus soe tuul, kuis helisesid säääl lindude laulud ja karjaste trillerdaw wile-muusika. Aga siin — too wõõras, hirmus linn, niiske tall, wastik läpastand hein, seegi mädand õlgedega pooleks, wõõrad kurjad inimesed, ja — peks, weri, mis niriseb wärskel haawust . . . O mu waene härg, mu waene armastud wend, mõlemad seisame jõuetud nii wäsinult, nii nürilt, ja ainult ühises walus, ühises wõimetuses, ühises hinge kurwastuses tunneme teineteisele kaasa. Sel ajal askeldasid wangid koorma ümber, tõstsid maha raskeid kotte ja wedasid neid majja, aga soldat, pistes mõlemad käed pükste taskuisse, käis suurte sam-mudega mööda hoowi, naeratas wahete wahel ja wilistas oma ette uulitsa-laulukest. Ja kõik sõja kenadus käis mu silmi eest läbi . . .

Kirjutage mulle kohe, kaelustan teid, Sophieke.

Teie Roosa.

Sophie, kallid, olgu mis on, aga te jääge ikka rahuliseks ja julgeks. Seesugune on elu, ja niiviisi peab teda ka wastu wõtma, mehiselt, wawal, naeratusena — waatamata kõige pääle.

„Noorsoo Internatsionaal“ № 3, 1920 a.

LULLE.

NOORED ...

Teed tasandage õde, wend, et üle ilma
ju weereks raksatades wiimne wõitluswoog,
et pühiks koltund lehed tuulehoog
ja kauged igatsused selgelt säraks silma,

Las tunnawad et wärskel, wabal walgei
me read on raiudes end wõtnud karastada.
Kõik müürid läbi ... astke õiget rada
ja teadge: seisame kõik wõimsal elualgel!

Ja auraw werewälja töö kui mustub,
kui pommisadu granaattuli kustub,
kui koju sätub kadund sõdur weel,—

siis löödud waenuwägi. Wõimsalt tõtkem
ja ehitused õnnetundel kätte wõtkem,
ning kiirel, jõudsal tööil teid ehtigu üksmeel...

Ain Rannaleet

SÜGISMEELELUD.

I.

Ei olnud enne näinud, warem tähelnannud
Kuis sügisene maastik wärwest säteandab.
Ei eales meeli selle maitsmisele annud. —
Nüüd tema koltumise ilu kütkestab.

Näe, üle mäginõlwa laia kangastena
On tõmmat tõuwilja koristatud põllud
Kui kreemid palangud. Ent pehme siididena
Sääil wahel rõawälje rohilised põllud.

Kuldpruunikad soolagendiku sammelwaibad,
Neis läigatawad loike waiksed siniweed.
Pea tuhmid, werewpunased on koltund puhmad.
Heinkõrril weetud ämblikwõrgu hõbekeed.

Just nagu kummulheidet taewas lahesüle.
Wask tüwelised männid ranna nõlwikul.
Keskpäewa päiksehiilgus hoowab metsi üle
Kaob wärwewarjudisi puide latwikul.

Ju lasub hääbumise linik mändel haljul,
Neis uinutawad tähilised karged õied.
Oh ületelew rahu wiljakannud wäljul,
Oh õnnis puhkus pärast toimetatud tööd!

II.

Uks hõõguw igatsus kutsub
Mu mõtete unistust,
Kui tulileek hinges lõikab
Ja äratab mälestust.

Ah, kadund on kewad ruttu,
Kuum suwiaeg õnnelik.
Neist nagu üht muinasjuttu
Koob meeltesse igawik.

Nüüd metsad ju lehtist laged,
Karg härmatis oksadel.
Küll tormipuhangud saged
On widewikkude eel.

Toas sumelt põlemas lühtrid,
Tiht waibad akende ees.
Kimp weripunaseid astrid
On koltumas waasi sees...

Elise Tenter.

KINDLASTI EDASI!

Nooruse aadetest aetult kindlasti jatkame sammu,
Kuni on käidud see tee, mis isad meil näitasid ammu.
Wõimatu oleks nüüd seista kesk kibedat wõitluseäikest
Ihata wagusat puhkust, ihata rahu ja päikest.
Edasi, kuni on uhutud inimsoost wälja see mäda,
Millest on tekkinud senini lõpmata pisaraid, häda!

Minewik meil oli kannatus — olewik otsustaw sõitlus,
Nooruses peituwa tungide waba ja wõitmatu wõitlus;
Tulewik aga on õnne ning häduse maitsmine
Iuimsoo õiguste, rahu ja wõitide kaitsmine.
Edasi sinna, kus tundmata wägiwald, wiha,
Sinna, kus raudu on neetud inimsoo kurnamisiha!

Tungime edasi wälja siit hädadewallast,
Olgu, et wõitlusemerel ei paista weel kaugeltki kallast,
Olgu, et wäsinud keha ju praegugi tarwitab puhkust
Wõitlusid saadud on palju, rind pakil täis imelist uhkust —
Wara on lainete harjadel peatada sõitu,
Sarnane puhkus ei õigusta õnne ei wõitu.

Mööda nii mitmestki woolust, mis matma meid pidid,
ju sõudsiime,
Üle nii mitmestki tõkkest ja raskusest jõudsiime,
Ees aga hulgana waenlasi, halwawad igat me sammu,
Näitame neile, et nooruses peitub weel rammu,
Peitub weel julgus ja wõitmata wabaduspüüe!
Kindlasti edasi! kostku me wõitlusehüüe.

Joh. Wiedemann.

WÕITLUSHELINAD.

Oo, julged sõdurid, kuis kade olen
te pääle mina, õnnetu poeet!
Ah, maha, maha orjuspaelad neet...
ent süda ihkab! Kätemaksma tulen
ma weremejale, elukurnajale
noor, waese rahwa piinat, üksik wend...

Seks ilmun surmawihhas wõitlusmaile
Oo, rahwas, tuhat helinat mu kurwast rinnast
su piinaraudu nähes kerginud.
Weel ahastused pole lõpetud,
weel elu kaotab palju oma hinnast...
Kuid raiu, wõida, wõida, wiimist hoopii anna
et wabaneks ilm, teotet rahwused!...
Ma tulen kaasa, lauldes Hosianna.

* * *

Kohades tormawad aegade werised lained,
sünnimused iaksuwad iganud müüride all.
Puruks on paisatud töörahwa piinawad pained,
wanguwad seinad, ja tormiga langeb ka wall!
Pilwede piirilt näen lõpmatuid legioone
tormates koonduwat punaste lippude all.
Edasi, wennad!... Las põleb nurjatu hoone,
uuesti rajat saab maakera tumestud pall...
Kuulge kuis hõiskab noor rindades elu,
raksuks kui kõrguses tasuja äikepill.
Murdugu wägiwald! Timukai! walu!...
Tõuseb suur, leegitsew, wabam-soem päikeselill.
Astuge ärkanud pojad, — näe lahti on tee!
Paisugu wabaduswõitluse tuline lõke...
Kõrwale orjastaw isand! Löö, häwita wiimane tõke!
Lähineb eesmärk... ah, ühine sinagi õde,
paisakem tulde too wiimane pide!
Hõiskame ühiselt hüüni siis wõidule...

Ain Rannaleet.

TA TULEB . . .

Ilm põleb. Tuli, suits ja võiduhüüded, hädakisa kõik üheks põrgumüraks sulawad.

Uus ilm meil sünnib. Wana hääbuma on wisa, seepärast lahingud nii palawad.

Hirmus see wõitlus. Öudne ta pääl mõelda — kui palju häwitust, kuis jõena woollab weri, kui loodusjõud läind möllu . . . Kes suudaks keolda kui wihahullustuses mässab meri!

Uus ilm meil sünnib. Uus ilm, kus päike kõrgel taewas meid kõiki walgustab; kuna need kes seni wisklend waewas, maawarad uhkusega päriwad.

Uus ilm — — kas kuuled, — inimesel . . . uus ilm — see sinule, sa silmad lahti tee ja waata, mõista — säääl ju wendus-wabaduse laewukene nii kiirelt tõttab sinu poole üle laia weel!

Ed. Lumi.

MÄNGIGE LAPSED. *)

Mängige lapsed — lõbutsege.

Nagu häiliw nisuwäli, las küpseb teie noor kerralik jõud!

Nagu küpsew, walmiw will las kaswab ja punetab teie rõõmi!

Mängige lapsed — wirguge!

Tuhandaid lõbusaid mängu õppige.

Mänge waikseid, metsikuid mängu, lihaste ja jõu-mänge, mõistuse mängu, harjutage kohapääl, alake wõitjooksu, mängige keegelt, kroketti, jalgpalli, lahutage meelt kõiksuguste terawmõtteliste ja muude mängukestega.

Hüpake, tantsige, wenitage käsi, teritage mõistust, keerutage aasail ning jookske tänawail.

Wirguge lapsukesed — elage!

Sirutage omi noori käsi wirwendawate sõnade järele,

ärge otsige tähtsaid, kirjuid sõja uudiseid; ja ärge meelitagu teie silmi kullatud kuulsus ega au.

Ärgem saagem huwitatud surmrikaste werepulmade kirjeldusist,

ärge kadetsegu teie mõttekujutus kuulsate juhtide ehk sõdurite suurust.

Ei, lapsed, ei. Las näewad me silmad tõelikke sõjapilte ja ta lõpumatut hirmust häwitust.

Waadelge hoolega igapäiwist ahastust, muret, kannatust, mis saadud sõjast.

Waadake tulikahjude õudsete kumade, külade tühjuse, kuritööde pääle, mille all ägama pidi tasane ja õiglane tööinimene,

waadake töö ja wahetuse karmi lagunemise pääle. Suur hirmus pettus on — kuldpagunid, waat kangelaseline on ainult haawa kurb arm.

Maja leeges — see pole rõõm, waid äraarwamatu wiletsus, wõrratu häda.

Iga sõjakäik on surmaw amputatsioon.

Ärge paluge kingituseks läikiwaid tinasoldateid, ärge ehtige end sõjamundriga ega wõtke kätte millistki, ka mängu sõjariistu.

Unustage purustamise ja tapmise rumal sümbool, ning ärge kujutage seda järele, sest too on kurjem kõigest kurjest.

Põlake igasugust kurja werewalamist.

Las rõõmusta teie süütut waadet ainult töö mis elaw.

Lapsed waadake, kus on teie mänguriistapuud: aurikud, mootorid, kunstlikud tööriistad, mudelid, wäiksed aparaadid.

Nende külge harjutatakse teie noort wirka mõistust. Lapsed, mängige, lõbutsege!

Austage tööd, agarust, elu — ja põlgatusega waadelge surmriistade ja häwituse pääle.

Lapsukesed, teie ainsaks lipukirjaks õlgu ilu ja lõbu. ainsaks tööriistaks — elaw ja tegelik usinus.

Warustage end lõbusate hüüdsõnadega, helisewa naeruga ja kõlawate kõnedega.

Lapsed, armastage elu, imestage ta ees, ja ülistage teda ilmotsanil!

Anri Guilbeau.

TORMKOTKAS.

Lai mere hallil pinnal — tuul säääl pilwi kogub. Pilwede ja laine wahel lendab uhkelt tormkotkas — musta wälgu sarnane. Kord ta meripinda puutub, wahest pilwe tormab, kisab. . . selles julges kisas pilwed rõõmu kuulewad. . . Kotkas hüüab: Tule maru. — Wihajõudu, kiirleeki, usku oma wõitu kuuldukse ses rõõmsas kisas. . .

Kajakad, need kartwad, tormi eest nad põgenewad; walmis olles oma hirmu meripõhja matma. — Kardawad ka teised linnud; nad ei tunne mingit lõbu suurist eluwõitlusist, kohutab neid kõuemürin. — Raswahani peidab aralt pondund keha kaljupraosse . . . ainult julge tormkotkas lehwib uhkelt, wabalt ümber, wahutawa mere kohal.

Kohutawalt seiswad pilwed laia mere pinna kohal; karates ja lauldes lained tungil ülespoole tõuswad. . .

Kõue kõmab. . .

Waat, mis wõimsalt tuul säääl lained wastu kallast paiskab, pihuks, puruks wirutab. . .

Tormkotkas keerleb rõõmsalt, musta wälgu sarnane. . . Pilwist ta läbi tormab, meripinda wahest puutub. —

Waat, kui wiirastus ta lendab — must ja uhke tormitont. — Kord ta nutab, kord ta naerab; ta naerab mere üle; ta nutab rõõmu pärast. — Wäsimust ta ammu märkab kõue wihas, kindlalt usub — pilwed päikest kinni katta ju ei suuda, ei, ei suuda.

*) Prantsuse rewolutsioonilise kirjaniku tööke „Noorte Internatsionaal“ Nr. 3, 1920 a.

Küll tuul hulub, kõue raksud. Pilwed sinendawad helgil mere kohal hõljuwad. Meripüüab walgunooled omas märjas rüpes kinni. Meripinnal paistwad wastu walgud, nii kui tulimaod . . . Marul warsti tuleb maru.

See on julge tormkotkas, kes sääb uhkelt ümber keerleb; seda hüüab woiduprohwet, ette kuulutades wõitu:

Wägewart tulgu maru!

Maxim Gorki.

IGAWENE WANG.

Pime . . . Külm . . . Niiske . . . Pime . . . Ja need piinawad okkalised mõttekillud, mis alalõpmata puuriwad närbunud hinges, ja need tuhanded hääled, mis kutsuwad südames, hüüdes, meelitades elama, ja need raudkiwised müürid, mis on nii kitsad, tumedad ja rusuwad. Nad lämmatawad, nad tapawad . . . Ja miks, mispärast? Ah, milleks säärane piin? . . .

Oled wang, sest et wangistust wihkasid, oled wang, et waba tahtsid olla. Oo — hirmus olla igawene wang. . .

Ah, kuis umisewaid närwtraate mööda hulguwad miljonid tumedad, kihutawad aimused, kuis pääaju karbike nõksatab kohutawaist were lõogest, kuis pudeneb tükk-tükilt waene piinat süda.

Wõimata nüüd asuda milliseegi kindla, korraliku mõtte jalale, milliseegi otsustawa teose läwele, millegi lõpuliku ootuse algusele. Kogu olemine, kogu elu on kui sassi paisat wõrratu suur keerdund nõõride segu, ehk kui meeletult keerlew otsarbetu masina wärk, wõi nagu mardisantide tuiگردaw tuhatwärwine karawaan. Mõtteta otsides sirutab ringutaw waim halwat katsmissarwed, kui pime omad käed, jäisesse tühjusesse, et samuti abitult langeda, sinna, kus elutseb tuim Mittemidagi.

Aga sinitaewases kõrguses sünnib Keegi, liigutab, liigutab, liigutab. . . Ja üle lebawate mägi-ahelikkude rohoka udu, kui üle tapetud kilpkonna konarliku selgroo, paisub punane lootuslik juga esimesi koidukiiri. Salgana piserdub säält elustawat kuldäiget õudse ja mustawa wangihoone sünge torni lamedalle tipule ja kõige kõrgema katusaluse aknakese trellele, mis sügawusest näib kui awatud weriste hammastega suu. Weel tuhandast säärast suukesest, mis täiskillutud kütkendawaid teraspulke, paistab tarretand, kole surraatühjus. Ka säälgil on roomamas ja waritsemas mööda libedaid kiwimüüre omal jäätawal tõsidusel sama hõruk, see tapja Mittemidagi, ahnelt püüdes kugista wilmist ja wilkuwat sädekest halwatud inimese takuwaast rinnaest, mis nii wisalt, nii wisalt oma olemist kaitses.

Aga sinitaewa sügawuses wirgub Keegi, kaswab, kaswab, kaswab . . . Juba kaob awar idataewas kui seppade serwini täidetud ääs, mida toidab wäsimata nahkwoldine lõõts, ja üksik, sumpas pilwe tükk, mis majesteetlikult uinub tumedas udus madalal silmpiirel, kajades kui wõimatu suur kaheküürune kaamel, wärahtub, ja algab libisema mööda walgenewat taewaspeegelt, kuni kokkunult kaob silmringist, wajudes kui maa alla, nagu tina tuhka.

Ning soojade ju kirgikkude kuldlokkide paltamisel wastu punastawaid müüre, kerib aknakese awausse trellide taha kahwatu nägu kui kriit, kui koolja kohutaw ettekujutus, surudes omi kokkulangenuid palgeid wastu külma ja karastawat terast, kuna ta sügawad, õõsised silmad imewad tulipunast koitu idas, kuni ilmub neisse õre, waewalt märgataw läigatus.

— Ah, hommik . . . Päike . . .

Kuid inimese seljataga wariseb haigutaw, külm haudpimedus, küünib raskelt hingates, kui skorpion, walmis puurima inimese lihha.

Ja kahwatu inimene pingutab omi roidunud muskleid, karates akna aluselle lauakesele ja sinna kükitades, kui külmetaw ahw, kes tunneb, et ligl-nemas on päew. Ta waludest lõhestud südames plahwatab lökkele kõik iha, kõik ootus, kõik surutud wiha, nagu leegid, mis säravad idataewas, ta piinust puretud hing tormab wõimsana esile, ja surudes trellide ümber kramplikult oma kondised sõrmed, karjub ta hommikusse õhku, üle waikiwa sügawuse:

— Ärgake, õnnetud inimesed! Hommik.

. . . Päew . . . Raputage maha kord piinawad kütked! . . .

Ta kuuleb kuis tuhandaist samasuguseist hauast kostawad wabisewad hüüded, hääletud ohked ja hoiged, mida häälitseb wõimetu omas wihas, ta kuuleb kuis wahid kokkudes kuulatawad, kui aimates suurt ja äkist hädaohtu, ta kuuleb kuis temale nägematust sügawusest kostab üles wõimsarütmiline wiis, mida laulab ainult wabadus . . .

Siis, kaugele päikese punaselle terale wastu waadates, raputab ta enneolemata jõuga nõtkuwaid terashambaid, et lubi pudeneb kiwide wahedest, ja hüüab meeletuma häälega:

— Kord murdute teie siiski! Kord wabaneme meie siiski! . . . Sest meid on wõimatud hulgad maakera tahmasel pinnal! . . . —

Ain Rannalest.

TULLI.

Samanimeline päätükk Prantsuse kirjaniku Heinrich Barbuce uuemast raamatust.

Harilikult rääkis Bertran vähe, ja enesest veel ei tialgi. Kuid nüüd pajatas ta:

„Nad tulid mu pääle kolmekesi. Raiusin, kui hullumeelne. Jaa! Me olime nagu loomad, metsloomad, kokku koondudes.“

Ta häälest kajas surutud värin. „Nii pidi olema,“ ütles ta. „Nii pidi olema tulewiku pärast“

Käsi wahelite seades kallutas pääd.

„Tulewik!“ prohwetliku häälega sõnas ta: „Milliste silmadega waatawad meid need, kes saawad elama pärast meid, ja kelle hing tasakaalus edura ajaga. Milliste silmadega waatawad nad selle tapmise, nende wõidukäikude pääle, mille kohta isegi meie, neid käike teostades, ei tea, kas wõib seda wõrrelda kangolasteoga Plutarhist ehk Kornelist, ehk wägimeeste elusündmustega.“ — „Kuid siiski, — jatkas Bertnan, — on üks nägu, on üks kuju mis kergib üle ilmsõja, mis igawesti saab hiilgama iluga, peaaegu aimamata wahwusega.“

Kepile tugedes ja tema poole küürutades, kuulasin teraselt ta sõnu. Öhtu waikusse kumas hääle ta tugewaist rinnust. Ja ta ütles selge sõnaga „Liebknecht.“

Siis tõusis ta, käed rinnal risti. Ta ilus nägu, millest paistis sügaw marmorkuju tõsidus, langes rinnale. Kuid weel kord segas ta oma waikuse kiwisust ja kordas;

„Tulewik! Tulewik! Pääsmine tugewus seisab ikkagi selles, et pühkida olewat, et kustuta seda inimsugu mälestusest kui midagi wastumeelset, läiljat. Ja siiski oli olew tegu siis tarwiline, ta oli tarwiline! Häbi sõjalisele aule, häbi sõjawäele, häbi soldati käsitööle, mis ikka ja ikka muudab inimesi nõrgaiks ohwreiks ja julgeiks timukaiks! Ja, häbi on see — õigus liiga tõsine, too — tõsi igawikule, kuid mitte weel meile. Mõtlege see läbi, mida me praegu rääkisime. See jääb õiguseks, kui saab antud terwe, tõsine ewangeelium. See jääb tõeks siis, kui teda joonista teiste tõdede ringi, midä saawutame siis, kui puhastud on meie hing. Kuid me oleme ju — inimesed langend, madalad, ja seepärast on meil wäga pikk tee kuni

ettekuulutatud ajuni. Nüüd aga, praegusel silmapilgul, on see tõde täieline eksitus, ja ta pühad sõnad — ainult tühi tuul.“

Istusin kõrwuti Bertraniga. Too soldat, kes enam teind oli, kui kohus oleks nõudnud, ja siamaani ikkagi eluga pääsis, näis sel silmapilgul mulle, kui kõrge moraalilise idu esitaja, inimene, kel jõud on loobuda ümbritsewa elu mustaist küljeist, inimene, kel saatus määrand enneta praegusest ajast tol korral, kui juhuse saab teda millegi suurema sündmuse eredasse walgusse.

„Ka mina olen selle üle mõelnud“, ütlesin temale tasa.

„Wõi nii!“ wastas Bertran.

Waatlesime üksteist mõnesuguse imestusega ja tõsise tähelepanuga, rääkimata ainuutki sõna. Kuid, pääle seda uuriwat waikust, ütles ta äkki: „Aeg on kohuseid täita; wõta püss ja tule!“

KOLM AASTAT.

Kolm aastat on hulludes pidanud pulmi surm pöörane; walitsend saatanlik-pilnad ja joowastand „punaste“ weri kui wiinad ses orgias „walgeid“ wampiire nii julmi.

Ent sõdu on weriseid ennemgi olnud:

on tapetud, weristet, wägistet kehwi ja langenuil kehil last lippudel lehwi?

Kuid kahe ilma heitlust weel ajaloos polnd!

* * *

Kolm aastat me wõilusetormina wahwast t r a n n i a i l m a g a heidelnud; ohwriks me toonud end wabadusaateil; me orjumaast tööriigi loonud ja kihutand mässama orjastet rahwast.

Me werega lumastet wabaduspäike on walmustand rõhutuid, walgustand jalgteed, — neil silmilt nüüd langend on pimeduskeed: meid jälgides algand nad wõitlusekäike.

* * *

Kolm aastat on kaljuna seisnud gigantide riiki: ta piiratud saarena näljablokaadist,

me waenlaste wägedest, okasest traadist, —

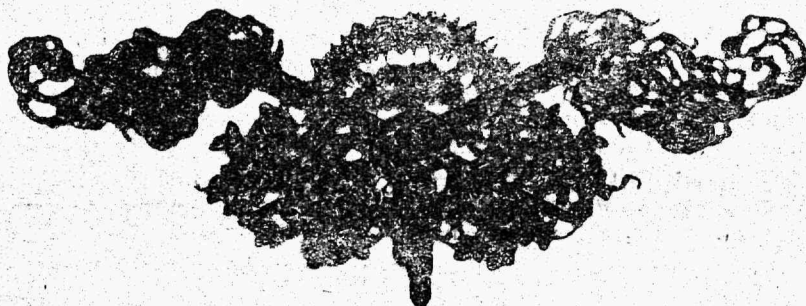
kuid murdund ta seintes granlitsis dünastia piiki!

Nüüd heledalt paistab me päikese walgus —

ta kaisutab wõitluse wägesid wahwaid

ja suudleb ka hellasti rõhutuid rahwaid, — me orjusöö taganend, awat on tööilma algus...

Oskar Kullerkupp.

KROODIKA.

EESTI NOORPROLETAARLASTE KOMMUNISTLIK LIIKUMINE.

WENEMAA KOMMUNISTLIKU NOORTE-ÜHINGU ORGANISEERIMINE EESTI TÖÖRAHWA ÜLIKOO LIS.

Besti töörahwa ülikooli kommunistide kollektiivi koosolekul 29 augustil s. a. arutati muu seas ülikoolis õppiwa noorsoo küsimust. Selgines, et õpeaasta algul ülikooli astusid hulk alaealisi õpilasi, keda tarwis töörahwa seisukohalt kasvatada. Üheks niisuguse kasvatuse ja enesearendamise asutuseks oleks meie Ülikoolis Wenemaa kommunistlik noorteühing. Wiimse organiseerimiseks waliti kolmeliikmeline büroo.

5 septembril s. a., päewal, kus üle ilma töörahwa noorsugu demonstreerides püha pühitseb, algas E. T. ülikooli Wenemaa kommunistlik noorteühing eluiga. See oli päew, kui Peterburi kesklinna tänawail ääretut noorte hulka tihedais ridus punaste lippudega, millel loosungid, demonstree rimas nägime. Ka meie — E. T. Ülikooli noored — sammusime neis ridades.

Pääle rongkäiku, kui waba Wenemaa töörahwa noorsugu linnades, teatrites, maal klubides, pidusaales, oma wõitu kapitalismi üle mäletades, kunstist löbu maitses, algas meie ülikooli pidusaal, kuhu meie noored olid kokku kogund, Wenemaa kommunistliku noorteühingu asutamise koosolek.

Arutuseks omandas koosolek järgnewa päewakorra: 1. kommunistlik noorsoo liikumine; 2. organiseerimise küsimus ja 3. walimised.

1. Kommunistlikust noorsoo liikumisest kõneleb sm. Palwadre. „Kommunistlik noorsoo liikumine on alles noor. „Wanemal ajal“ ei olnud noored ühise töö juure organiseeritud. Wabrikutööstuse arenemisega sammu pidades tekkis kollektiivsus ja tärkasid ühised nõuded ühiste huwide kõrwal.

Endisis kooles jäi omandamata palju sellest, mis elu inimeselt nõudis; selle tagajärjel asusid noored väljaspool kooli ringesse, kus nad kirjanduslikke ja poliitilisi küsimusi arutasid. Anarkistlikud ringid, mis „kõrgemaid“ isikuid pommeaga häwitasid jne. seisis tihti ainult noorist koos. Neilt noorilt ei wõind oodata kommunistlikku liikumist seepärast, et nad enamisti wäikekodanlikest kihetest pärit olid.

Kõige ennem algas noorte liikumine Lääne-Euroopas, kus tööstus kiiremini arenes.

Esimesele suuremale noorte ühingule pandi alus Genfis 1886 aastal. Esimene rahwuswaheline noorte kongress peeti Stuttgardis 1907 a., millest osa wõttis 20 saadikut 13 riigist. Wanematega ühes töötades omandasid noored neilt poliitilised waated ja wõtted. Saksamaa wähemlased püüdsid omi noori poliitilisist küsimusist eemaldada, selle asemel juhtisid nad noori spordi jne. juure. Kopenhaageni kongressil 1910 a. astus K. Liebknecht noorte eest wähemlaste wastu wälja, näitas, et wähemlased ei tunnista noorte nõudeid, püüawad neist kokkulepelasid kasvatada, mitte aga tõsiseid rewolutsionääre.

Juba Baaseli konwerensil 1912 a. eitasid noored sõda. Et sõda siiski lõkkele puhkes, ei wõimaldand noorile rahwuswaheliselt ellu wiia oma nõudeid. Selle tagajärjel tekkisid iseseiswalt igal maal noortele isesugune programm. Berni konwerensil 1915 a. oli nooril ühine hüüdsõna „sõjariistad käest!“ Sääll wõeti tarwitusele ka igaaastane rahwuswaheline noorte-püha — ühistunde päewaks, mil noored oma jõudu ülewaatawad. Iseäranis laialiselt pühitseti seda püha 1915 a. 1916 a. astusid noored Berliinis K. Liebknechtiga eesotsas ägedusega kodanlusele wastu hüüdsõnadega: „maha militarism!“, „sõjawägi kaewikuist wälja“... Ühes sellega astusid nad wastollu ka nende parteidega, kes kodanlust toetasid. 1919 a. peeti Berliinis noorte kongress, kus noored juba täitsa kommunistlikul alusel esinesid.

Ka Wenemaal püüdsid kodanlased noori oma hõlma tõmmata. Esimest laialisemat noorte ühingu t Peterburis 1917 a., nimega „Töö ja walgus“ juhtisid kodanlased. Juunikuul astus noorte enamus tollest ühingust wälja ja asutas „Sotsialistliku töönoorte ühingu“, mis täitsa enamlist laadi oli. Moskwas asutati tol ajal noorte ühinguid kommunistide kollektiivide juures. 1918 a. peeti esimene noorte kongress Wenemaal kus 21.000 liiget esitati. Järgmisel 1919 a. kongressil aga esitati juba 80.000 liiget.

Käesolewal ajal asuwad kommunistliku Internatsionaali seisukohal Wene, Rootsi, Itaalia, Norra, Daani, Ungari, Tschehi, Ameerika noorte ühingud. Sest ainult Kommunistlik Internatsionaal loob riigi, kus pole töörahwa kurnamist.“

Slm. Palwadre referaadi ära kuulates wõttis koosolek resolutsiooni wastu: „Meie Eesti töörahwa ülikooli noored, Wenemaa kommunistliku noorte ühingu liikmeiks astudes, seame ülesandeks wabal Nõukogu-Wenemaal ühendada ja organiseeruda, et igakülgsest arendada, ettewalmistada kasulikeks töölisiks tulewase ühiskonnakorra ülesehituseks.

Me koondame kogu oma jõu ja tahte kapitalismi wastu wõitluseks, wõitluseks uue ühiskonna korra eest, kus pole ühe inimese kurnamist teise poolt, — see on meie siht, meie tahe.

Me terwitame kõike Eesti noorsugu, kes weel kodanliku korra all ägab ja kutsume üleswürguma ühisele wõitlusele kommunismi eest.

Elagu kommunistlik Eesti noorsugu!

Elagu üleilmne Noorte Kommunistlik Internatsionaal!

Elagu Üleilmne nõukogu wabariik!

2. Organiseerimise küsimust selgitab sm. K. Eljas.

Oktoobrirewolutsioon murdis selle kapitalistliku riigikorra Wenemaal, mis miljonid töörahwa liikmeid suurele Euroopa tapalawale wiis. Kapitalism, mis majanduslikult töörahwast rõhus ja eksploateeris, waimlikult wangistas, kukutati. Oktoobrirewolutsioon pani aluse töörahwa kultuurile, algas wabalt oma sihti — kommunismi — teostama, waba arenemise wõimaluse omandas ka töörahwa noorsugu.

Eestis ei wõimaldunud töörahwale kaua ennast organiseerida. Saksa okkupatsioon takistas seda ja sundis osa töörahwast, ta aktiivsemaid liikmeid, Eestimaalt lahkuma. Organiseerimistööd wõisid nad jätkata ainult wabal Nõukogu Wenemaal.

Wenemaale emigreerides jõudis Eesti töörahwas niikaugemale, et omale ülikooli asutas, kus ta noored liikmed tulewiku eest wõitluseks endid teadusega warustawad. Ülikooli astub pääasjalikult noorsugu, kes oma sihiks kommunismi teostamise seab. Et juba warakult töörahwa noorsoo liikumisega tutwuneda, peab ise tegelikult sellest liikumisest osa wõtma. Et aga noorsugu liikumisse tõmmata ja töörahwa tegelasiks kaswatada, on Wenemaal kommunistlik noorte ühing, mille siht on laialine kommunismi propagandeerimine tööliste ja talupoegade keskel, noorsoo õhutamise aktiivsele tulewiku elu ülesehitusele, proletariaadi kultuuri ja ilmawaate laialilaotus.

3. Organiseerimise büroo seab üles E. T. Ülikooli komm. noorte ühingu büroo liikmeiks kandidaadid: organisaatoriks sm. A. Raud, sekretääriks W. Olew ja agitaatoriks sm. A. Kullamaa, keda koosolek kinnitab.

Koosolek lõpeb Internatsionaali laulmisega.

A. Raud.

NOORED ORGANISEERIMISTÖÖLE!

28 now. oli Oudowa kreisi W. K. N.-Ühingu eestlaste koosolek. Koosolek tunnistas tarwiliseks organiseerimistöö Eesti noorte seltsimeeste keskel ja otsustas ses suhtes kõige kiiremalt tööle asuda. Selleks walis koosolek W. K. N.-Ü. Oudowa kreisi komitee juure kolmeliikmelise büroo.

Koosoleku põhjal oma tööd algades pöörab büroo kõigi Eesti noorte seltsimeeste poole, kes ägand kapitalismi ikke all ja kes weel ei osand wabaneda wanameelsetest kütetest, järgmisega üleskutsetega:

Noored seltsimehed! Teie eluaeg on ees. Teie kohus olgu aegsasti oma elukorda parandama hakata. Selleks on tarwis teil organiseerida endid tugewaks, üksmeelseks ja teaduslikeks töölisiks. Teadust wõite saada töörahwa noorteühinguis, nende koolides, klubides jne. Teid kollitatakse kõiksuguste hirmujuttudega noorteühingutest eemale. Need kollitajad on kas arusaamata inimesed ehk jälle otsekohesed töörahwa waenlased, kes tsaari ajal rõõwisid töörahwa lastel õppimise wõimaluse ja kaswatasid neist härrameestele alandlikke orje, kus nad tarwitasid lippkirja: „Kas on pandud orjama, see orjaku häämeelega“.

Noored seltsimehed! Kõik hirmu- ja õuduse jutud noorteühinguis on waled. Neid laotawad laiali endised papid ja teised töörahwa waenlased ning ka pimestatud töörahwa liikmed.

Küllalt pimestamisest. Aeg on arusaamisele jõuda, et ainult teaduslikud töölisid wõiwad luua parema olukorra, kus ei ole rõhutawaid ega rõhkujaid.

Seepärast heitke teie, noored seltsimehed, kelle päralt tulewik, endast kõrwale kõik tühjad laimujutud ja kõhklewad arwamised ning asuge ajawiitmata organiseerimistööle ja oma ühingute asutamisele, mille kaudu sammute wastu õnnelisele tulewikule.

W. K. N.-U. Oudowa kr. Eesti osakonna büroo.

NOORED UUT ELU LOOMAS.

Begunitza walla, Peterhofi kreisi, Brüskowi asunduses ei olnud kuni 1920 a. kewadeni mingisugust ühiskondlikku asutust. Kuna teistes asundustes ikkagi mõnesugused ühisused, seltsid ja muud asutused olid loodud, waatasid Brüskowi asunikud nende, kui imeasjade pääle.

Kuid tänawu kewadel sündis ka siinses asunduses üks sarnastest imeasjadest ja nimelt: noorte poliitiline ringike, kes oma nime õigustamiseks kohe energiliselt tööle asus. Suwe jooksul on noorte ringike tegelikult näidanud, et ta oma nime wääriline.

24. novembril oli noorte ringikese koosolek. kus ringi esimees esines aruandega, milles selgitas noorte tegewust tema kuuekuulise olemasolu ajal ja puudusi ning takistusi, millega noortel tuli kokku pürgata.

Alguses, kui ringike loodi, tuli kokku pürgata mustasajaliste isikutega ja walgekaardlaste agentidega, kes musta kihutustöö ja laimuga noorte ühingud üle külwasid. Waatamata seepäele, kaswas ringike päewpäewalt ja nüüd on esunduses peaaegu kõik noored ringikesse astund. Ainult mõned üksikud noored, kellele wanemad selleks takistust teinud, ei ole weel ringikeses.

Ringikesel on oma lugemistuba, kus saadawal mitmesugust kirjandust. Noored on korraldand poliitilisi kõneõhtuid ja koosolekuid, kus arutatud tähtsamaid küsimusi ning selgitatud noorte tegewust. Kawatsusel on awada ka raigoni kooli, kus noored wõiksid omada igasuguseid tarwilisi teateid.

Rahaline läbikäik on noorte ringil olnud üle 100.000 rbl., millest suurem osa punasewäele anetatud.

Brüskowi noored seltsimehed ja seltsilised on „kodusele rewolutsioonile“ tee täitsa lahti teind ja wõib loota, et nad ta lõpulikule wõidule wiivad. Selleks hädad edu ja jõudu! Ikka edasi uue elu loomistöös, — teie päralt on see, millel nimeks kommunismi riik. Julgelt edasi, mitte sammugi tagasi!

J. Rebane.

KOMMUNISTLIK NOORTE LIIKUMINE WALGES EESTIS.

Esimeses „Noorte Kommunaaride“ numbris kirjeldasime kodanlaste noorte ühinguid Eestis ning awaldasime ühtlasi lootust, et peagi tuleb silmapilk, mil töörahwa noored neile vastu organiseeriwad omad rewolutsioonilised ühingud, mis kuulutawad julgelt kodanlaste noorte ühinguile kadu. See silmapilk on jõudnud. Kodanlaste ennekuulmatu wägiwalla ja surwe kiuste on kõige päält Tallinna töörahwa noored organiseerimistööle asunud. Nii näit. on Tallinnas asutatud „Üle-eestimaaline Noorproletaarlaste ühing“ mis oma awamiskoosolekul 5 dets. 1920 a. Internatsionaali küsimuse all ühel häälel vastu wõttis järgmise resolutsiooni:

„Üle-eestimaaline Noorproletaarlaste Ühing tunnistab rahwuswahelise Noorproletaarlaste liidu paratamata tarwiliseks ühenduseks klassiwõitluse alusel seiswa proletariaadi wahel.

Juba aastakümned tagasi korraldasid orjad oma wäerinda wõitluseks kodanluse vastu. Wene töörahwas oli esimene, kes saawutas wõidu oma kurnajate üle. Loodi klassiline wõimuwalitsus, mis wiib waba ja õiguslisse ühiskonda — kommunismi. Noored on alati energiliselt tööliste wõitlusest osa

Üle kodanlaste surnukehade läheb meil tee wabadusele.

wõtnud. Tuhandad meie kaaswõitlejaist on langedud, tuhandad meie seltsimehed waewlewad timukate käpa all — neid orjates.

Eriti nüüd kooriwad kapitaali kaukajumalad omi orje, kuid nad ei suuda lämmatada üleüldist rewolutsiooni arenemist.

Koosolek wõtab omaks Kommunistliku Noorte Internatsionaali programmi.

Kommunistlik Noorte Internatsionaal on asunud klassiwõitluse pinnale ja wõitleb sihikindlalt, käsikäes III Kommunistliku Internatsionaaliga, Seepärast otsustab koosolek:

Ühineda Noorte Kommunistliku Internatsionaaliga.

Koosolek teeb juhatasele ülesandeks samme astuda selleks, et Ühing saaks vastu wõetud Kommunistliku Noorte Internatsionaali liikmeks.

Soowime noortele proletaarlastele rewolutsioonilist waimustust ja wõimsat energiat Walge Eesti kodanluskantsi lõpulikuks purustuseks ja kommunismiriigi teostuseks.

Kogu ilma noorte kommunaaride wõitluswägi on teiega!

PRANTSUSMAAL.

Prantsusmaal on noorte liikumine kaunis tu-gew. Kahjuks aga on ses liikumise juhtimises seni opportunistid lõwiosa etendand, mispärast tos liikumises pole näha ka kindlat puhtrewolutsioonilist sihti. Mõned noorte ühingud on küll oma kongressel rõhuwa enamusega wastu wõtnud otsuse noorproletaarlaste kommunistliku Internatsionaaliga ühineda, kuid sellest otsusest pole kaugemale jõutud, sest, nagu eelpool öeldud, on liikumise juhtimine enamasti opportunistide käes, kes sarnased rewolutsioonilised otsused lihtsalt „lämmatawad“, s. o. nad awaldawad surwet otsuse lõpuliku teostusele. Ainult kahes linnas, Bordeauxis ja Lionis, on noorte ühingud kindlalt oma otsuse läbi wiinud — lõpulikult kommunistliku Internatsionaaliga ühinend ja omaks tunnistand ta kommunistlikke põhimõtteid.

Et säärast kokklemist halwata ja ühinguis täieliselt kindlat otsustuswõimet kehastada, on noorte kommunistliku Internatsionaali täidesaatew komitee Prantsuse sotsialistliku noorte ühingute keskkomiteele kirja läkitand, milles nõutakse noorte sotsialistliku ühingu kindla seisukoha kohta aru. Sellest oleneb siis ka edaspidine wastuwõtt kom. Internatsionaali.

Seni pole säält veel midagi kindlat ja põhimõttelist teatatud. Asi nähtawasti käärib . . .

NOORTE LIKUMINE BULGAARIAS.

Esimene proletaarline noorte ringike asutati juba 1907 aastal. Alguses oli töötamine reaktsioonilise surwe tõttu üpris raske; wiljakat tegewust polnud pea sugugi võimalik awaldada. Eriti laastawalt mõjus noorte organisatsioonide pääle 1914 aastal puhkenud imperialistlik werimäng, millesse kisti lõpuks oma ahnitsemiskirge rahuldama ka Bulgaaria kodanlus. Ja selle tagajärjel toime pandawate mobilisatsioonide tõttu olid paljud aktiivsemad noorte tegelased sunnitud tapariista kätte wõtma ja wennatapwasse sõtta astuma. Nii tardus noorte organisatsioonide tegewus, mis kord üsna tagajärjerikkalt töötama asusid, terwelt 4—5 aastaks.

Alles imperialistliku sõja lõpu järele wõidi noorte ja nende uinuwate organisatsioonide keskel uut ja palju wõimsamat tegewushimu näha, mis töötas häid wäljawaateid ja tagajärgi. Need tagajärjed on osalt juba täiund. 1920 a. pääle on proletaarne noorteliikumine järjest kaswand. Noorte ühingul, mis 80 gruppi wõi ringikesse jaotatud, on praegu 3000 liiget. 1919 a. oli liikmete arw kõigest 582 ja 12 gruppi. Liikumine on seda enam tähelepanemiswäärsem, et ta wiimisel aastal on omanud pea puht-kommunistliku iseloomu. Ja 30 mail 1920 a. oli Sofias esimene Bulgaaria kommunistliku noorsoo kongress, kus tegewussiht-

jooned üles seati, mis wastawad täieliselt kommunisti põhimõtteile.

TEINE NOORSOO KOMMUNISTLIKU INTERNATSIONAALI RAHWUSWAHELINE KONWERENTS BERLIINIS.

9 kuni 15 juunini 1920 a. oli Berliinis esimene noorsoo kommunistliku Internatsionaali büroo koosolek. Et aga koosolekule oli ilmud 14 maa noorsoo ühingu esitajad, siis muutus see koosolek uueks rahwuswaheliseks konwerentsiks. Pääle täidesaatwa komitee liikmete wõtsid koosolekust osa Saksa waba noorte sotsialistliku organisatsiooni, Itaalia noorsoo sotsialistliku organisatsiooni, Wene-maa noorsoo kommunistliku ühingu, Leedu, Walgewene, Poola, Ungari, Lõunaslaawi ja Hispaania noorsoo kommunistliku ühingu esitajad. Pääle selle sõitsid konwerentsile Austria noorsoo kommunistliku ühingu esitajad, siis veel noorte organisatsioonide esitajad Rumeeniast, Rootsist, Norrast ja Helweetsiast. Wõtsid konwerentsist osa veel mitmed seltsimehed kommunistliku Internatsionaali, Saksamaa kommunistliku partei ja teiste parteiliste rühmade poolt.

Paljud saadikud, sääll hulgas ka Inglise ja Prantsuse noorte organisatsioonide esitajad, wõeti piiril kinni ning ei wõind seepärast koosolekule ilmuda. Konwerentsi esimesil päiwil kuulati aruandeid üksikute maade organisatsioonide tööst, Internatsionaali komitee ja nelja alamsekretariaadi tegewusest, mis asuwad Moskwas, Stockholmis, Baaselis ja Wienis.

Üksikute maade saadikud juhtisid tähelpanu kommunistlikkude organisatsioonide jõudsa kaswamise pääle kõigil mail. Nende tegewus muutub päewpäewalt ikka wiljarikkamaks, sest noored tulewad meie ridusse ning töotawad kommunismi eest wõidelda. Üheks töowiljakuse põhjuseks on ka asjaolu, et Internatsionaali komitee wäga agaralt üksikuid organisatsioone on toetand.

Noorsoo Internatsionaali ridusse wõeti wastu järgmised noorte ühingud: Soome noorsoo sotsialistlik ühing (20.000 liiget), Bulgaaria kom. noorsoo ühing (3.000 liiget), Slowakia noorsoo kom. ühing (2.500 liiget) ning Leedu ja Walgewene noorsoo kommunistlikud ühingud. Saksamaa ja Austria töörahwa noorsoo ühingute palwe, neid Internatsionaali wastu wõtta, lükati tagasi, kusjuures teatati, et nende wastuwõtmine sünnib ainult tingimusil kui nad täieliselt omaks tunnistawad noorsoo Internatsionaali programmi.

Noorsoo kommunistliku Internatsionaali alla kuulub praegu 23 organisatsiooni üle poole miljoni liikmega.

Konwerentsil arutati muu seas terve rida praktilisi küsimusi ja wõeti wastu mitmesuguseid otsusi.

KIRJANDUSEST.

REWOLUTSIOONILISED KIRJANIKUD MEIL JA MUJAL.

Rewolutsioon, mis häwitab kõik wanad ühiskonnawormid, loob uued asemele. Seda võime kui kindlat tõsiasi konstateeri ka kirjanduslikus loomingu; rewolutsioon paiskab siin ära kõik selle, mis ei wasta ajale suuril murrangupäiwil, mis ei ole wäärt uut ühiskonda teenima. Kui wanad ühiskondlikud wormid üleüldse põhjalikult muutuwad, siis muutuwad paratamata ka kirjanduslikud wormid, mis ainult teenisid ebajumalaid kõdunewa ühiskonna mädanewas kehas. Ent kogu see muutuse protsess, mis tundub kohati otse pöörasena ja järsuna, paneb ajutiselt tarretama kirjandusliku loomingu. Wanad talendid, kes järsu ja ootamata murranguga leppi ei taha, kaowad kirjanduslikust loomistööst kas koguni wõi ilmuwad neist mõned hiljem uuesti tegewusväljale. Kuid rewolutsiooni puhangus tõusewad waatepiirile ka hoopis uued tähised, kes töotawad ajaga kaasa minna ja ta worme väljendada ning ühtlasi uusi saawutusi rewolutsioonilises kirjanduses päewawalgele tuua.

Nii näeme seda kõige päält Nõukogu-Wenemaal. Meil on juba terve rida kirjanikke, kes omis tõis püüawad ikka enam ja sügawamalt lähineda töörahwa rahutule hingeelule suuril ja weriseil wõitluspäiwil. Suurem hulk noist kirjanikest on töörahwaridust ja seepärast ka loomulik, et just niisugused kirjanikud on suutnud rewolutsiooni kõigis ta täiuses kirjeldada. Näituseks on meil Aleksei Gastew, kelle töölaule lugedes ja neid hingeliselt kaasa elades tundmus tõuseb, nagu kajaksid kõrwus hiiglatöö ilma wõimsad wasarahobid, mis ühel hoobil wõidawad suure idee — töö! Töö ja wabrik, wabrik ja töö — need on lahutamata ühenduses Aleksei Gastewi tõis. Seda ühendust ja selle ühenduse wõimsaid resultaate kirjeldab noor kirjanik täitsa loomutuult, midagi pole siin wõltsi. . . .

Teisi kirjanikke ja luuletajaid on Wene töörahwal ka üpris rohkesti, suurem hulk neist — noored, kes alles rewolutsioonipäiwist kirjanduslikul alal töotawad. Kuid ka kodanlik aegseist kirjanikest ja luuletajaist on wäga mitmed töörahwa ridusse astunud ja siin oma „aja loomingu“ sooja poolehoiu wõitnud. Tuletame meeles kõigile tuntud pilkeluuletajat Demjan Bje dnõi'd kes omis luuletusis haruldase andekusega väljendab rewolutsiooni suuri momente kuna aga ilmakuulus kirjanik Maksim Gorki, kogu oma ande ja tööjõu on pühendanud töörahwa wõit-

luseks parema ilmkorra — kommunismi — eest. Ja niisuguste kirjanikkude arw pole mitte wäike.

Kindlasti tuleb aga aeg, mil töörahwas wõib oma kirjandust ja kunsti ajale wastawale kõrgusele tõsta, sest tulewik wõimaldab ka kirjanduslikuks loomistööks haruldaselt laialdasi tingimusi. Need tingimused on Wenemaa töörahwal osalt juba olemas.

Lõpuks juhin noorte lugejate tähelpanu kodanlusmaa üksikute rewolutsiooniliste kirjanikkude pääle, kes tunnewad proletariaadile ta wõitluses täiesti kaasa ja õigustawad endale seega töörahwa kirjaniku nime.

Kõige päält peame nimetama Prantsuse noort kirjanikku Henri Barbusse't. Ta on kirjutand juba mitu wäiksemat romaani. Neis kirjutab ta imperialistliku rõõwsõja iseloomu, püüdeid ja werist saakiha, proletariaadi kannatust ja walu. Tähtsamad tööd mis Barbusse sulest ilmud, on „Põrgu“ ja „Walgu“, milles kõige selgemalt peegeldawad kapitalistide haikalade ahnitsemiskired imperialistliku sõja werises mõllus. Proletariaadi walu ja kannatust kirjeldab kirjanik nii suure hingelise soojusega, et see lugejät täiesti wangistab ja kaasa kisub. . . .

Barbusse tööst ilmub meie kuukirjas üks pisike kätkend.

Saksa poliitiliste luuletajate seast eraldub silmapaistwamana Johannes R. Becher. Ta kohta kirjutab Eestis ilmuw kirjanduslik ajakiri „Ilo“ (Fr. Tuglas'e toimetusel) järgmist: „Ilmaparandaw ja inimkonda wabastaw tung on temas äärmiselt pingul ning see lahendub laiajoonelisis hümmes, mille tehnika, ekspressionistlik olles, ekstaatiliselt üle astub igasugu süntaksi seadusist. Ta luuletused on terawa kirwe hoobid mädanewa seltskonna wormi kõduwasse kehha. Ta on eelkäija, aga distants tema ja rahwa wahel, kellele ta oma tulised rütmid läkitab, on suur: ta kõneleb rahwale tundmata murrakut ning on stiililt maitsetaw ainult literaatele. Ta wiimsed kogud sisaldawad ainult wõitlushüüdeid parema inimese eest. Parteilisusest on ta eemal, aga ta tahted ja tungid säewad ta radikalismi äärmisele eelpostile. (Meie teada on Becher kommunist. J. H.). Ta tahaks luuletajas näha rahwahulkade juhti, luuletusis armastuse tunglaid draamades häduse tegusid romaanis pimeduse labürindist väljapääsu. Becher põleb ekstaases. Ta on looja vulkaanilise loominguenergiaga.“

Roosa Luxemburgile pühendatud hümnis hüüab luuletaja:

„... Kodanikud! kägistajad! Rusikad ja kaikad.
Porri tampisid Su pää.
Kuid Sina kõuened. Su taewad lõhkewad.
Ja üle maade seisab sinu keidupuna.

Kodanlikus Eestis on ometi ükski kirjanik — Albert Kiwikas, — kelle töid võime rahuldustunde lageda. Albert Kiwikas'e tööd on osalt täiesti kaasakiskuvad, iseäranis ta viimased tööd koguwäljaandes „Werimust,“ milles kirjanik täiesti loomutruult kirjeldab kodanlaste metsikusi kodusõja päivil Eestis. Kogu raamatud võib hingelise kaaselamisega lugeda, sest iseäranis näib kirjanikul apaatia olevat walgete metsiku werejānu wastu ning tunneb kaasa punaste kangelaslikele kannatusile. Omis esimesis töis „Lendawad seed“ ja „Mina“ — awaldab kirjanik osalt dekatentlikke kalduwusi, kuna wälised wormid eht futuristlikud. Sisu aga osalt rewolutsiooniline. Seda kõige päält muidugi üksikute lausete wäljenduses. Toon ühe tüki näituseks ta kogust „Lendawad seed“:

„Rewolutsioon.

Kui kisendaw wedel raud malmahjude torudes röögib proletaarlaste tahmane mäss uulitsate esheloonis.

Kul mädanewa rooste kirweteralt, äigab troonidelt Wiimse Kodanlase töödokraatia rakkus rusik.

Ja Tyranni keerapiitsa pihuks murrab töörahwa wae-wat, piinast lõhestatud sõrm.

Hõii! waadakem, kuis losse waremille wiirastunud troonest tehtud wõllas ripub Wiimne Kodanlane, kroon wajutetud austet herra uhkele päälale.

Ta ümber töörahwas wõitlussõõrimängus tantsu lööb ja Marsaljeesi pikkerpilwel ta auwäärselt sammub taewase Isa igawesse riiki, kelle Poja tirind aga altarilt maha willis käed ja teistkord risti lõõnud — telefoni tulbale.

Hääd teed! Adjeu, sa Wiimne Kodanlane! Las Kõrge-armulistem Helde isa määrab Sulle geerubitest haarem!

Ent maapääl siin:

Kui kisendaw wedel raud malmahjude torudes röögib proletaarlaste tahmane mäss uulitsate esheloonis ja kisendab Internatsionaali

Weripunane lipp.“

Olgu seegi näituseks, kuidas kodanlikus lämmastawas õhkonnas kirjanduski murdlaineid lööb, osalt apaatiat wäljendades kõdunewale ühiskonnale.

Peterburis,
21 dets. 1920.

Juhan Hurt.

TOIMETUSELE SAADETUD KIRJANDUS.

- 1) „W. N. K. Ü. programm.“ Wäike raamatuke. Sisaldab Wenemaa noorte kommunistlikkude ühingute programmi, mis 1920 a. oktoobrikuul III kongressil wastu wõeti. W. K. P. K. Eesti osakonna kirjastus.
- 2) „Juhatuskiri W. N. K. Ü. kollektiwele.“ W. K. P. K. Eesti osakonna kirjastus.
- 3) „Kolm aastat“. Kogu töid kolmeaastase oktoobrirewolutsiooni mälestuseks.
- 4) „Esimene tööliste liikumine Inglismaal“. E. Pimenowa. Raamatuke Inglise esimesest tööliste liikumisest — tshardismist. W. K. P. K. Eesti osakonna kirjastus.
- 5) „Kommunismi aabits“. Buharin ja Preobrashenski. W. K. P. programmi üksikasjaline ja rahwaline seletus. W. K. P. K. Eesti osakonna kirjastus.
- 6) „Noor asunik“ Nr. 1. Siberi oblasti komitee Eesti osakonna noorte ajakiri.
- 7) „Timukate küüsis.“ K. Dixi draamatiline pilt, ühes waatuses. W. K. P. Siberi oblasti komitee Eesti osakonna kirjastus.
- 8) „Wendlus“ A. Lunatsharski. Samal kirjastusel.

NOOR SELTSIMEES ASUNDUSES! PEA MEELES, ET SU KOHUS ON WENEMAA KOMMUNISTLIKU NOORTE ÜHINGU LIIGE OLLA.

Toimetuse adress:

Peterburis, Fontanka № 27.

Tel. 128-48.

Wastutaw toimetaja: Toimetuse Kolleegium.

Wäljaandja:

Wenemaa Kommunistliku Partei Keskkomitee Eesti osakond.